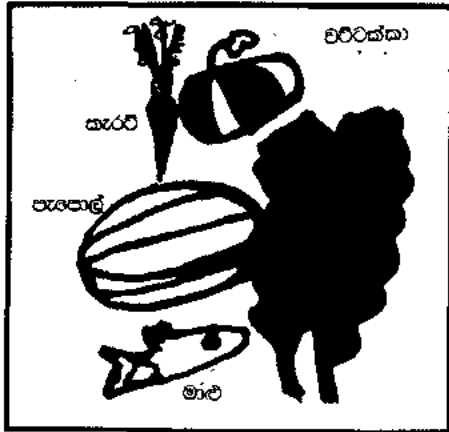

නිරෝගීමත් ඇස් ක්‍රියාකාරකම් පොත

ප්‍රාථමික පාසල් සඳහා
සෞඛ්‍යය ඉගැන්වීමේ පොතක්

වික්ටෝරියා ග්‍රැන්ඩ්ස් සහ ඩෝටෙන්ග් වයාලේ විසිනි

The Healthy Eyes Activity Book

A Health Teaching Book for Primary Schools

by
**Victoria Francis and
Boateng Wiafe**

Translated by
Hemapala Mataraarachchi

Illustrations
Priyankara Ratnayake

**International Centre for Eye Health
Institute of Ophthalmology
11 - 43 Bath St., London EC1V 9EL, UK
Tel: 0044 20 7608 6923
Fax: 0044 20 7250 3207
E - mail: eyeresource@ucl.ac.uk
Website: www.ucl.ac.uk/foe/ircpb/**

The authors and the International Centre for Eye Health are most grateful to **Sight Savers International** for support given to develop this book

We also gratefully acknowledge the support of the **Task Force SIGHT AND LIFE** for the printing and distribution of this edition.

© Copyright Victoria Francis, 1996
Sinhala Edition published in 2002
credits and permissions on page 50

Any parts of this book may be copied, reproduced, or adapted to meet local needs in any language provided the parts reproduced are distributed free of cost. If you have any comments, or interest in seeing this book in another language, please contact The International Centre for Eye Health, London.

ISBN 3 - 906412 - 09 - 1

නිරෝගීමත් ඇසේ ක්‍රියාකාරකම් පොත

ප්‍රාථමික පාසල සඳහා සෞඛ්‍යය ඉගැන්වීමේ පොතක්

වික්ටෝරියා ග්‍රෑන්සිස් සහ
බෝටෝන්ග් වයාගේ
විසිනි.

සිංහල පරිවර්තනය : හේමපාල මාතරආරච්චි විසිනි

චිත්‍ර:- ප්‍රියංකර රත්නායක

අක්ෂි සෞඛ්‍යය සඳහා වන ජාත්‍යන්තර මධ්‍යස්ථානය
අක්ෂි වෛද්‍ය විද්‍යා ආයතනය

11-43, බාක් විදිය, ලන්ඩන් ඊසී IV 9 ඊ එල්, යු.කේ
දුර ඇමතුම් :- 0044 20 7608 6923
ෆැක්ස් :- 0044 20 7250 3207
විද්‍යුත් තැපෑල :- eyeresource@ucl.ac.uk
වෙබ් අඩවිය :- www.ucl.ac.uk/ioo/ircpb/

මෙම පොත සකස් කිරීම සඳහා ලබාදුන් සහාය පිළිබඳව මෙහි කතුවරු සහ අක්ෂි සෞඛ්‍යය සඳහා වන ජාත්‍යන්තර මධ්‍යස්ථානය Sight Savers International සංවිධානයට ඉතීමයින් කෘතඥ වන්නාහ.

මෙම පොතේ දෙවන සංස්කරණය මුද්‍රණය කිරීම හා බෙදාහැරීම සඳහා Task Force SIGHT AND LIFE ආයතනයෙන් ලැබුණු සහායද අති කෘතඥතාපුර්වකව අගය කරමු.

© ප්‍රකාශන හිමිකම් වික්ටෝරියා ග්‍රෑන්සිස්, 1998
ප්‍රථම සංස්කරණය 2002දී පැළ කැරැණි ප්‍රකාශයක්
හා අවසරලබා ගැනීම 50 වන පිටුවේ

මෙම පොතේ නිසියම් වූ කොටසක් හෝ කොටස් යම් රටක දේශීය අවශ්‍යතාවන්දැනුවත්
ගැනීම සඳහා උපුටා ගැනීමට, ප්‍රතිනිෂ්පාදනය කිරීමට හෝ අනුකරණය කිරීමට
අවශ්‍ය නම්, එසේ උපුටා ගනු ලබන කොටස් භාණ්ඩ අයකිරීමකින් තොරව බෙදාහැරිය
ලබන්නේ නම් පමණක් පුළුල් අවසරයකින් තොරව ඒවා උපුටා ගත හැකිය. මෙම
පොත පිළිබඳව හිමිකම් අදාළයන් ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථාවක් හෝ වෙනත්
භාෂාවකින් මෙය පළපුහු දැකීමට ඔබ කැමැත්තෙහි නම්, කරුණාකර, ලෝකයේ
අක්ෂි සෞඛ්‍යය සඳහා වන ජාත්‍යන්තර මධ්‍යස්ථානය අමතන්න.

මෙම පොත භාවිතා කළ යුතු අන්දම

ශිෂ්‍යයාට උපදෙසක්:

මෙම පොතෙහි සඳහන් වන්නේ ඔබේ ඇස් ආරක්ෂා කරගත යුතු අන්දම ගැනයි.

ලුමයින් විසින් ලියන ලද කතන්දර සහ ඇදීන් ලද චිත්‍ර මෙහි ඇත. ඔබටත් ඔබගේම කතන්දර හා චිත්‍ර මෙම පොතේ නිස්ඵල වනවා ඇති කොටුවල හෝ වෙනම කඩදාසිවල සටහන් කළ හැකිය. පොත ලස්සන කරගන්නට එහි ඇති අතින් චිත්‍ර පාට කරන්නත් ඔබට පුළුවන.

ඔබගේ ඇස් සම්බන්ධයෙන් ඔබට හෝ ඔබගේ පවුලේ අයට යම් ගැටළුවක් තිබෙනවා නම්, ඒ සඳහා කළ යුතු හොඳම දෙය කුමක්දැයි දැන ගැනීමට මෙම පොත ඔබට උදව් වනවා ඇත. ඔබගේ ඇස් නිරෝගීව තබා ගත යුත්තේ කෙසේදැයි දැන ගැනීමටත් මෙම පොත ඔබට උදව් කරයි.

ගුරු ශ්‍රී ලංකාට උපදෙසක්:-

මෙම පොත ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් පොතකි. ළමුන් එය භාවිතා කරන විටදී ඔවුහු ක්‍රියා කාරී විය යුත්තාහ. ප්‍රශ්නවලට සියළුම පිළිතුරු එම පොතෙහි නොලැබේ. පාසලේදී හා ගෙදරදී ප්‍රශ්න ගැන සිතා බලා සුදුසු දේවල් කිරීමට එය ළමුන් උනන්දු කරවයි. යම් යම් දේවල් කියා දීමෙන් නොව කිරීමෙන් ඉගෙන ගන්නට ළමුන් උනන්දු කරවීම සඳහා මෙම පොත උපයෝගී කරගත යුතුය.

පංති ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්

මෙම ක්‍රියාකාරකම්වලදී කතන්දරයක් කීම, ලිවීම හෝ චිත්‍රයක් ඇඳ පෙන්වීම කිරීම හෝ පංතියේ සාමාජිකයන් සමඟ එක්ව යම් කාර්යයක් ඉටු කිරීම වැනි දේවල් කිරීමට ළමුන් උනන්දු කළ යුතුය.

ගෙදර ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්

ළමුන් මෙම ක්‍රියාකාරකම් ගෙදරදී කළ යුතුය. ගෙදරදී තම දෙමාපියන් සමඟ යම් දෙයක් ගැන සාකච්ඡා කරන ලෙස හෝ යම් දෙයක් නරඹන ලෙස හෝ යම් දෙයක් සාදන ලෙස ළමුන්ට නියම කළ හැකිය.

පංති සාකච්ඡාව

පංතිය තුළ දී කතන්දරයක් කීමෙන් හෝ ක්‍රියාකාරකමක යෙදීමෙන් පසුව, තමන් ඒ මොහොතේ ඉගෙනගත් දෙයෙහි තේරුම් ළමුන් සාකච්ඡා කරනු ඇත.

සෞඛ්‍ය පිළිබඳ පණිවුඩ

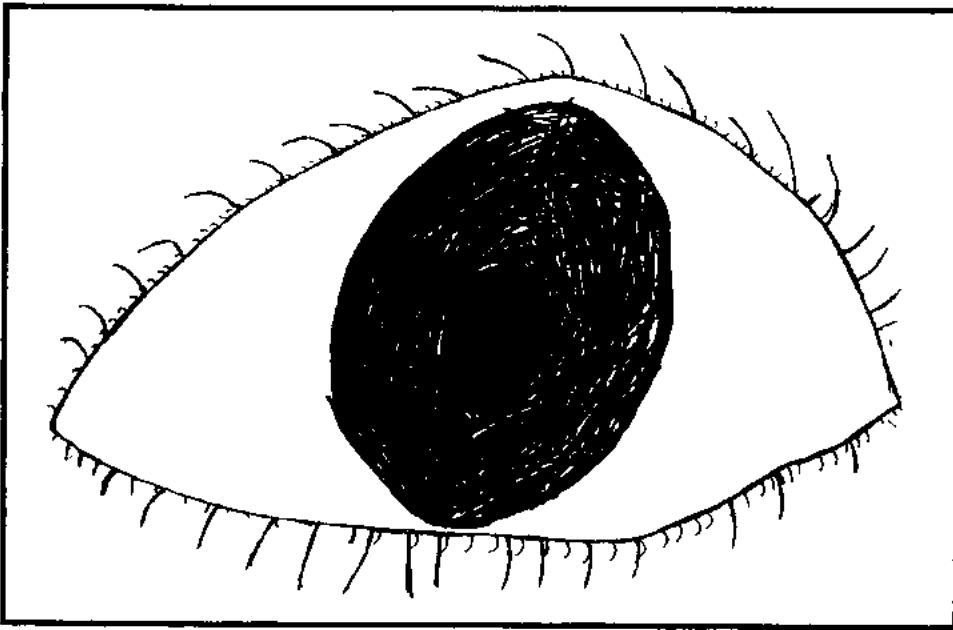
ඉහත කී එක් එක් කොටස අවසන් වන්නේ අන්ධභාවය වැළැක්වීම අරමුණු කොට ගත්, ප්‍රධාන සෞඛ්‍යාරක්ෂක පණිවුඩයන්හි සාරාංශයකිනි. මෙකී සියළු පණිවුඩ කොටුවක ලියනු ලැබේ. පණිවුඩ ක්‍රම කීපයක් ඔප්පේ ඉගෙනගත හැකිය. උදාහරණ වශයෙන්, හිතයක් නිවැරදිව කිරීමට හෝ බන්ධනයේ එල්ලා තැබීම පිණිස පෝස්ටර් චිත්‍රයක් ඇඳීමට ගුරුභවතාට පිළිවන. ගුරුභවතාණනි! ශිෂ්‍යයන් මෙකී පණිවුඩ මතුවීන් වටහා ගෙන මතක තබා ගනු ඇති බවට සහතික වනු පිණිස පණිවුඩ දීමේ සිත් ගන්නා සුළු ක්‍රම ගැන සිතා බලා කටයුතු කිරීම ඔබට භාරයි!

පටුන

1 වන කොටස	ඕබ්ගේ ඇස් ආරක්‍ෂාකර ගන්න.... ඇස් නොමැතිව අපට කළ හැක්කේ කුමක්ද? නිරෝගීමත් ඇස් දිස් වනුයේ කුමක් ලෙසද? අපගේ ඇස් නිරෝගීව තබා ගැනීමට කුමක් කළ හැකිද?	පිටුව 1
2 වන කොටස	ඇතැම් අය අන්ධභාවයට පත් වන්නේ කුමක් නිසාද? යම් කෙනෙක් අන්ධ යැයි ඔබට කිව හැක්කේ කෙලෙස ද? අන්ධභාවය හටගන්නේ කුමකින් ද? ඇස්වලට තුවාල සිදුවිය හැක්කේ කුමන දේවල් වලින්ද?	පිටුව 7
3 වන කොටස	හදිසි අනතුරුවලින් අන්ධභාවයට පත්වීම වළක්වා ගන්න. යම් යම් දේවල් ඇස්වල වැදීමට පිළිවන. යම් යම් දේවල්වලින් ඇස් සිදුරු වීමට පිළිවන. යම් යම් දේවල් ඇස්වලට වැටෙන්නට පිළිවන. යම් යම් දේවල්වලින් ඇස් පිළියිසීමට පිළිවන.	පිටුව 13
4 වන කොටස	රෝගාබාධවලින් ඇස් අන්ධවීම වළක්වා ගනිමු සරම්පවලින් අන්ධභාවය හටගැනීමට පිළිවන මන්ද පෝෂණයෙන් අන්ධභාවය හටගැනීමට පිළිවන. ඇස් රතු වීම හා ඇස්වල වේදනාව හට ගැනීම අන්ධභාවයට හේතු විය හැකිය.	පිටුව 27
5 වන කොටස	ඕබ්ගේ ඇස්වලට ඕබ්ම ප්‍රතිකාර කිරීමෙන් වැළකිය යුතුය. ඇස්වලට හානි පැමිණවිය හැකි ස්වයං ප්‍රතිකාර ඇස්වලට හිතකර විය හැකි ස්වයං ප්‍රතිකාර.	පිටුව 39
6 වන කොටස	ඇසේ හුදු තුළින් හට ගන්නා අන්ධභාවය වළක්වා ගත හැකිය. ඇසේ හුදු යනු කුමක්ද? යම් කෙනෙකුගේ ඇසේ හුදක් ඇද්දැයි ඔබට දැනගතහැක්කේ කෙසේද? ඇසේ හුදු ඇති පුද්ගලයකුට ඇස් පෙනීම ලබා දීමට උපකාර කළ හැක්කේ කෙලෙසද?	පිටුව 44
7 වන කොටස	අන්ධ පුද්ගලයකුට උදව් කිරීමට අපට හැකි කළ දේවල් මොනවාද? අන්ධ පුද්ගලයින්ට බොහෝ දේවල් කළ හැකිය. අන්ධ පුද්ගලයින්ට උපකාර කිරීමට අපට කළ හැකි දේවල් කවරේද?	පිටුව 47
නිගමනය:	ඕබ්ගේ පුළුල් වූ අන්ධ භාවය වළක්වා ගැනීමට ඕබ්ම පිළිවන	පිටුව 48

1 වන කොටස

ඔබගේ ඇස් ආරක්ෂා
කර ගන්න.....

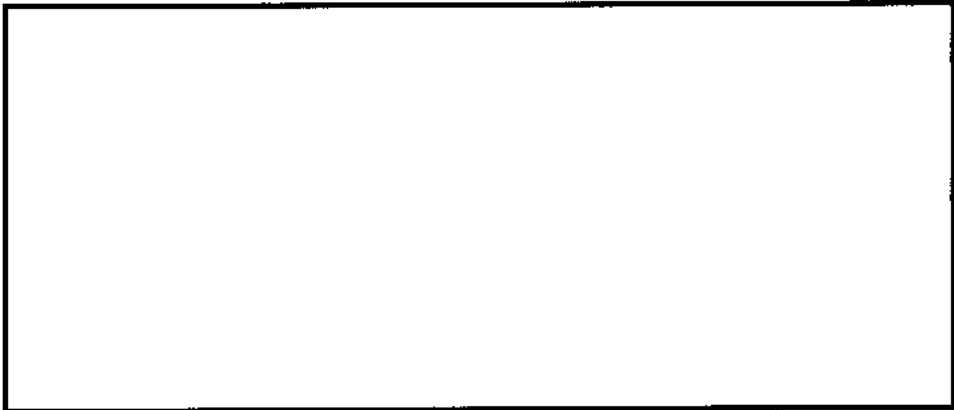
1.1 ඇස් නොමැතිව අපට කළ හැක්කේ කුමක්ද?

පංති ක්‍රියාකාරකම

ඔබ දකින්නට කැමති මොනවාද?

ඔබ බලන්නට ආසාදකරන සියළුම දේවල්වල විච්ඡායක් මෙම කොටුවෙහි ඇඳීම

පංති ක්‍රියාකාරකම

ඇස් අන්ධවූ විට දැනෙන්නේ මොනවගේ දෙයක් ද?

පංතියේ එක් අයෙකුගේ දූෂණ රෙදි කැබැල්ලකින් ආවරණය කරන්න. ඔහුට හෝ ඇයට කාමරය වටා ගමන් කරන්නැයි කියන්න. ඉන් පසු අන්ධකාරයේ පසුවන විට දැනෙන්නේ මොනවගේද යන්න ගැන කතා බහ කරන්න. අනතුරුව පංතියේ අනිත් ළමයින්ට ද ඇස් අවරණය කරගෙන සිටීමට අවස්ථාවක් ලබා දෙන්න.

1.2. නිරෝගීමත් ඇස් දිස් වන්නේ කුමක් ලෙසද?

පංති ක්‍රියාකාරකම

ඇසක් අඳින්න

ඔබගේ යහළුවාගේ ඇස තුළට එබී බලන්න. දැන් ඔබට පෙනෙන දේවල් මෙම කොටුවෙහි අඳින්න.

ඔබ ඔබගේ යහළුවාගේ ඇස ඇන්දූ අවස්ථාවේ දී, ඇස තුළ විවිධ කොටස් තිබෙන බව ඔබ දැටුවාද?

ඔබට පෙනීම ලබා දීමට උදව්වීමට එකී එක් එක් කොටසට කරන්නට නියමිත වැඩක් ඇත.

ඊළඟ පිටුවට පෙරලන්න. ඇසේ එක් එක් කොටසට කරන්නට තිබෙන වැඩය කුමක්දැයි එවිට ඔබට පෙනෙනු ඇත.

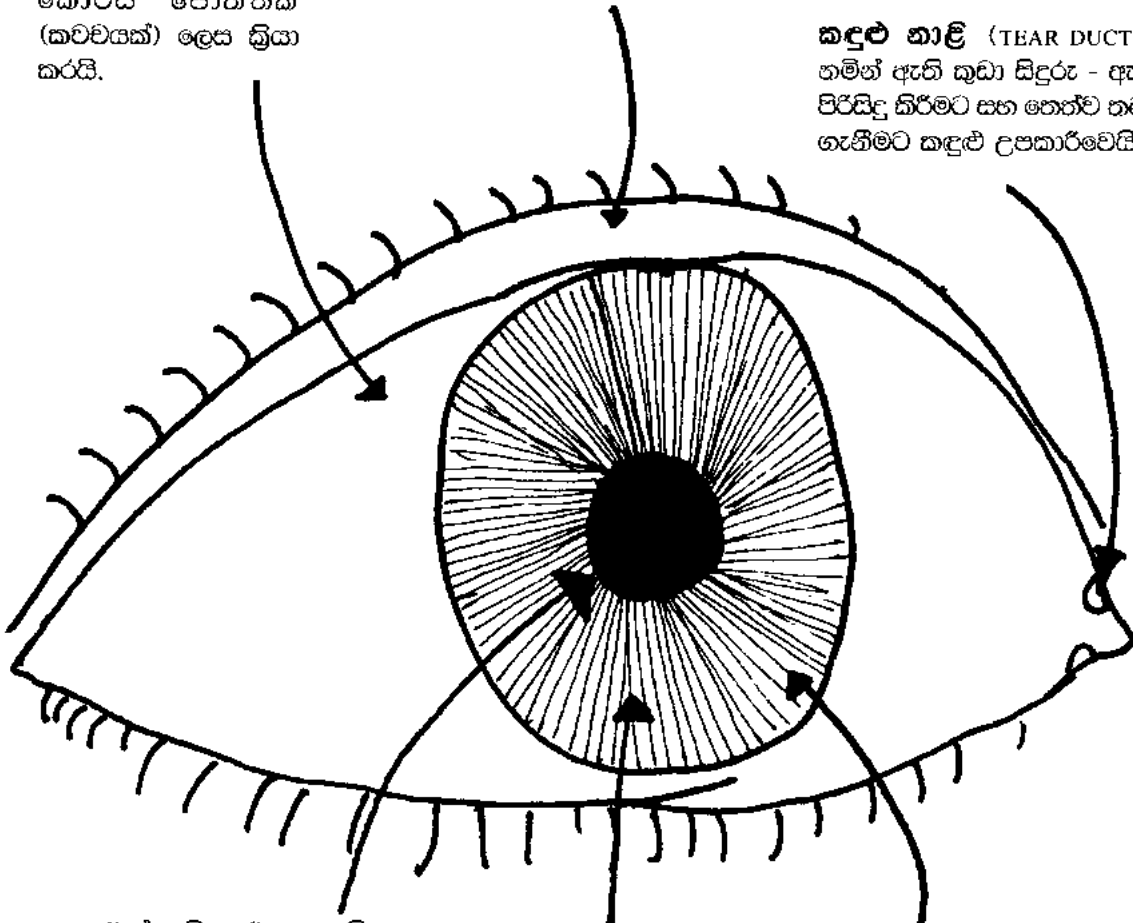
ඇසේ ඇති විවිධ කොටස්

දකුණු ඇස

මෙම සුදු පැහැති කොටස පොත්තක් (කවචයක්) ලෙස ක්‍රියා කරයි.

ඇසේ පිහාටු ඇත්තේ ඇසේ ආරක්ෂා කිරීමටයි

කඳුළු නාළි (TEAR DUCTS) නමින් ඇති කුඩා සිදුරු - ඇසේ පිරිසිදු කිරීමට සහ තෙත්ව තබා ගැනීමට කඳුළු උපකාරීවෙයි.

ඇස මැද්දෙහි කළු පැහැති කවචයක් ඇත. ඒ ඇසේ බඩ්ඩය. එමගින් ඇස තුළට ආලෝකය ඇතුළු වෙයි.

ඇසෙහි වර්ණාවත් කොටසට ඉදිරියෙන් පැහැදිලි කවුළුවක් ඇත. මෙය කුණිතය (CORNEA) නම් වේ.

මෙම වර්ණාවත් කොටස ඇසෙහි බඩ්ඩයේ ප්‍රමාණය වෙනස් කරයි. එය තාරාමණ්ඩලය හෙවත් බහුස්පය (IRIS) නමින් හැඳින්වේ.

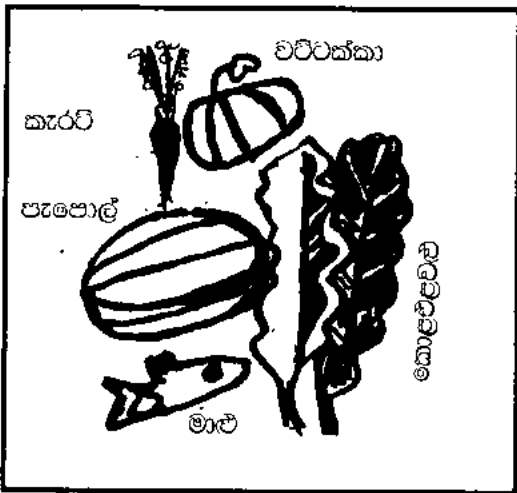
1.3. අපගේ ඇස් නිරෝගීව තබා ගැනීමට අපට කළ හැක්කේ කුමක් ද?

ඔබගේ ඇස් නිරෝගීව තබා ගැනීමට ඔබට කළ හැකි දේවල් හතරක් ඇත.

සෞඛ්‍යය පිළිබඳ පණිවුඩ

හොඳ ආහාර අනුභව කරන්න

ඔබගේ මුහුණ පිරිසිදුව තබා ගන්න

සරම්ප රෝගය වළක්වා ගැනීමේ එන්නත ලබා ගන්න.

ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීමට ඉක්මනින් යන්න.

පංති ක්‍රියාකාරකම

ගීතයක් රචනා කරන්න.

ආයුස් තිබේගිවි තබා ගැනීමට ආපට කළ හැක්කේ කුමක්ද?

හොඳ ආහාර අනුභව කරමු. ආපගේ මුහුණු සෝදා ගනිමු සර්විප වැළැක්වීමේ චිත්තය ලබාගනිමු.

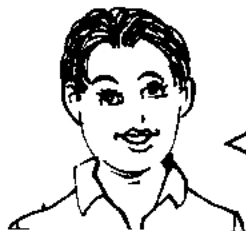
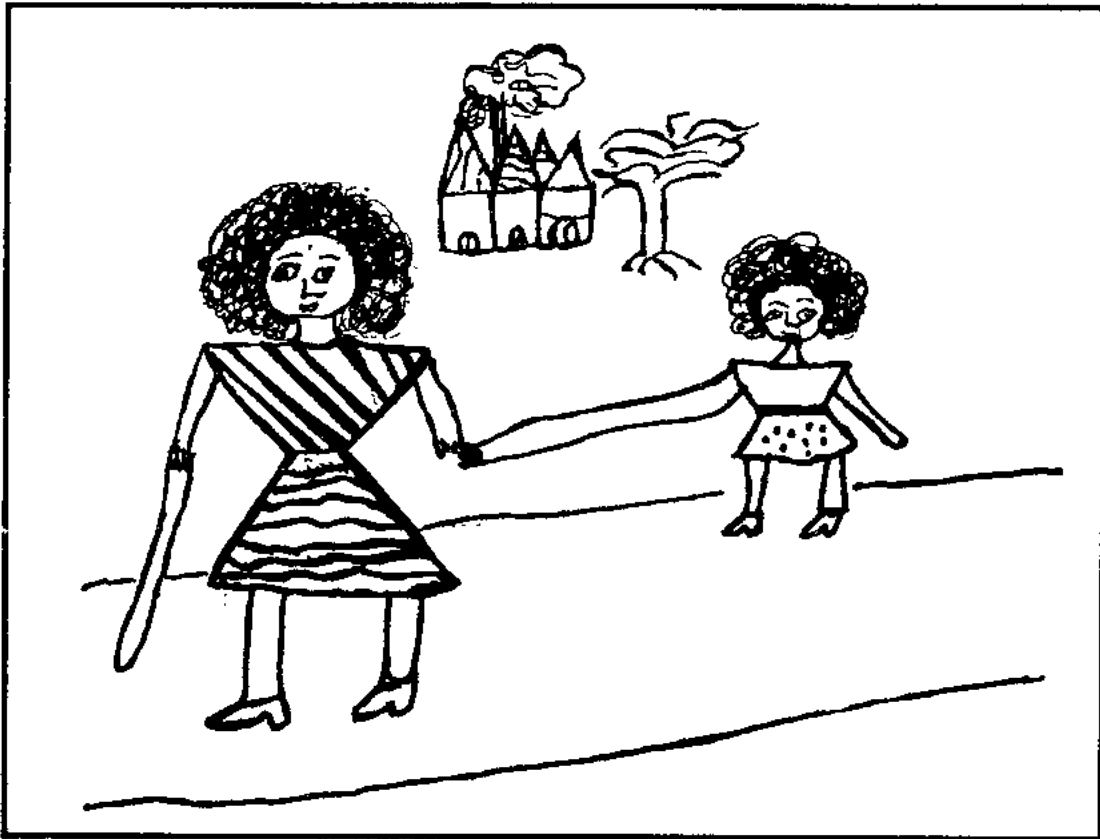
ප්‍රතිකාර සඳහා ඉක්මනින් යමු.

අපි නිරෝගිමත් ආයුස් ගැන ගීයක් ගායනා කරමු.

2 වන කොටස

ඇතැම් අය අන්ධභාවයට පත්වන්නේ කුමක් නිසාද?

ඇතැම් අය අන්ධභාවයට පත්වන්නේ මක්නිසාදැයි ඔබ දන්නවාද?

පංති ක්‍රියාකාරකම

විනයක් අදින්න-
කතන්දරයක් ලියන්න-

ඔබගේම හෝ ඇසක පාඩාධයක් තිබුණා වූ ඔබ දන්නා හඳුනන වෙනත් කෙනෙකුගේ හෝ විනයක් අදින්න. ඇසට සිදුවූයේ කුමක්ද? යන්නත්, ඒ ගැන උදව් ලබා ගන්නට එම තැනැත්තා කළේ කුමක්ද? යන්නත් ඉන් පසුව සිදු වූයේ කුමක් ද? යන්නත් විනයෙන් පෙන්නුම් කළ යුතුය. ඊට පසු ඔබගේ විනය ගැන කතන්දරයක් ලියන්න

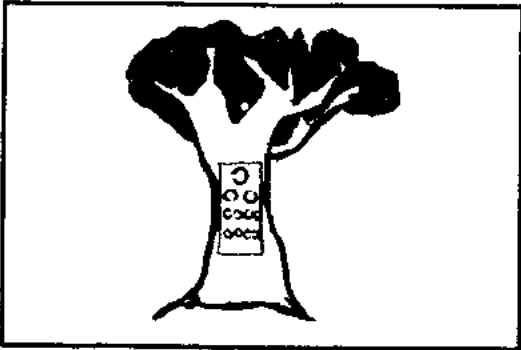
2.1 යම් කෙනෙකුගේ ඇස් පෙනීම හොඳ නැතැයි ඔබට කිව හැක්කේ කෙසේද?

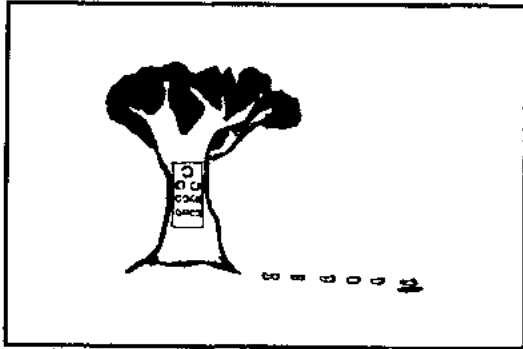
පංති ක්‍රියාකාරකම

ඇස් පෙනීම පරීක්ෂා කරවා ගැනීම

යම් කෙනෙකුගේ ඇස් පෙනීම හොඳද නැද්ද යන්න ඔහුගේ හෝ ඇගේ ඇස් පරීක්ෂාකරවා ගැනීමෙන් සොයා ගැනීමට ඔබට පිළිවන. එක් එක්කෙනාගේ ඇස් පෙනීම පරීක්ෂා කරවා ගැනීමට මෙම පොතේ පසු පස කවරයේ ඇති රූප සටහන භාවිතා කරන්න. කළ යුත්තේ මෙයයි.

1. කාඩ් පත භාජපයක හෝ ගසක රැඳවන්න.

2. දුර ප්‍රමාණය මැන ගන්න. ගසෙහි හෝ භාජපයේ සිට පියවර හයක් ඈතට තබන්න. එම ස්ථානය සලකුණු කර ගන්න.

3. පරීක්ෂාවට ලක්කිරීමට නියමිත-පුද්ගලයාට සලකුණු කළ ස්ථානයේ සිටිගෙන එම ඇස වසාගෙන පිරිත්තැයි කියන්න.

4. උඩම පේළියේ ලොකුම 'C' අකුර පෙන්වන්න. එහි විවර ව ඇති තැන පෙන්වන්නැයි ඔහුට කියන්න. මෙම රූප සටහනේ ඉතිරි 'C' අකුරු සම්බන්ධයෙන් ද මෙයම සලි සලිත් කරන්න.

5. දැන් මෙයම අනිත් ඇස සමගත් කරන්න. මෙම පුද්ගලයා දැන් වසා ගත යුත්තේ ඔහුගේ දකුණු ඇසයි.

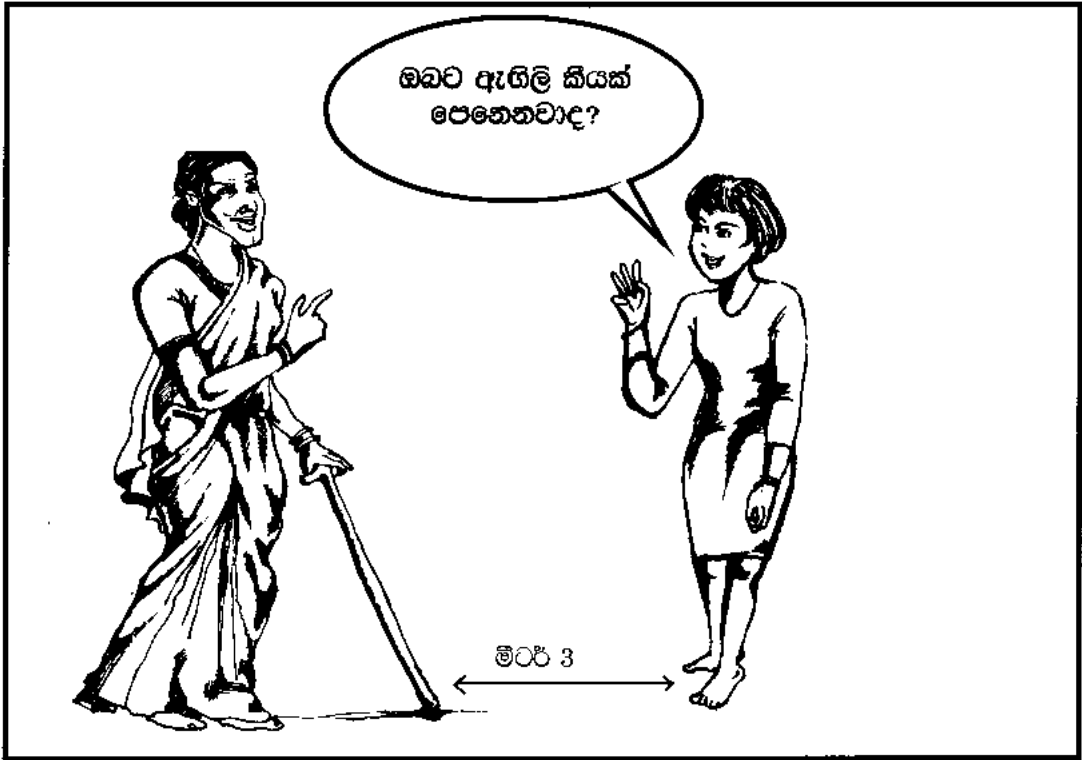
6. රූප සටහනේ 6/18 හෝ 6/36 හෝ 6/60 යන පේළිවල 'C' අකුර නොපෙනෙන උමුන්ගේ නම් ලියා ගන්න. මෙයින් පෙනී යන්නේ ඔවුන්ගේ ඇස් පෙනීම හොඳ නැති බවයි. එබැවින් ඔවුන්ගේ ඇස් පරීක්ෂා කරවා ගත යුතුව ඇත.

ගෙදර ක්‍රියාකාරකම

ගෙදරදී ඇස් පෙනීම පරීක්ෂා කිරීම

මීට කලින් යොදාගත් රූප සටහන වෙනුවට ඔබගේ ඇඟිලි උපයෝගී කරගනිමින් යම් කෙනෙකුගේ ඇස් පෙනීම හොඳ නැද්දැයි ගෙදරදීම පරීක්ෂා කර බැලීමට ඔබට පුළුවන.

1. පුද්ගලයා සිටින තැනට මීටර් 3ක් දුරින් සිටගන්න.
2. ඇඟිලි 2ක් හෝ 3ක් ඔසවා තබා ගන්න.
3. ඇඟිලි කියක් තමාට පෙනෙනවාදැයි ඔබට පවසන ලෙස ඔහුට කියන්න.
4. ඉන්පසු තැටතත් ඇඟිලි 1ක් හෝ 4ක් යොදා ගනිමින් මෙයම කරන්න.

ඔබගේ ඇඟිලි හොඳින් නොපෙනුනේ ඔබ පවුලේ කාටද?

2.2 යම් පුද්ගලයකු අන්ධභාවයට පත්විය හැක්කේ කවර හේතුවකින් ද?

ඔබගේ ඇතිලි නිවැරදිව ගණන් කිරීමට නොහැකි වූ අය ඔබගේ ගෙදර දී ඔබට හමු වූහා ද? මෙය හටගත්තේ කවර හේතුවක් නිසාද? ඔබ එය දන්නෙහි නම්, පහත සටහනේ එම හේතුව හරි ✓ ළකුණක් යොදා පෙන්නුම් කරන්න.

පුද්ගලයකු අන්ධභාවයට පත්කළ හැකි දේවල්

1. පුද්ගලයාගේ ඇසට තුවාල සිදු විය	
2. පුද්ගලයාට ඇසේ රෝගයක් වැළඳී තිබී එයින් ඔහු අන්ධ විය	
3. පුද්ගලයාට ශරීරයේ වෙනත් තැනක රෝගයක් වැළඳී තිබී එයින් ඔහු අන්ධ විය.	
4. ඇසට යම් දෙයක් දෘෂ්මෙන් පසු පුද්ගලයා අන්ධ භාවයට පත්විය.	
5. පුද්ගලයා අන්ධ වූයේ ඔහු හෝ ඇය මහළු වියට පත් වූ හෙයිනි.	
6. පුද්ගලයා උපහිත්ත අන්ධව සිටියේය.	
7. පුද්ගලයා අන්ධ වූයේ මන්දැයි මම නොදනිමි.	
8. මීට තවත් හේතුවක් ඇත්නම් එය මෙහි ලියන්න.	

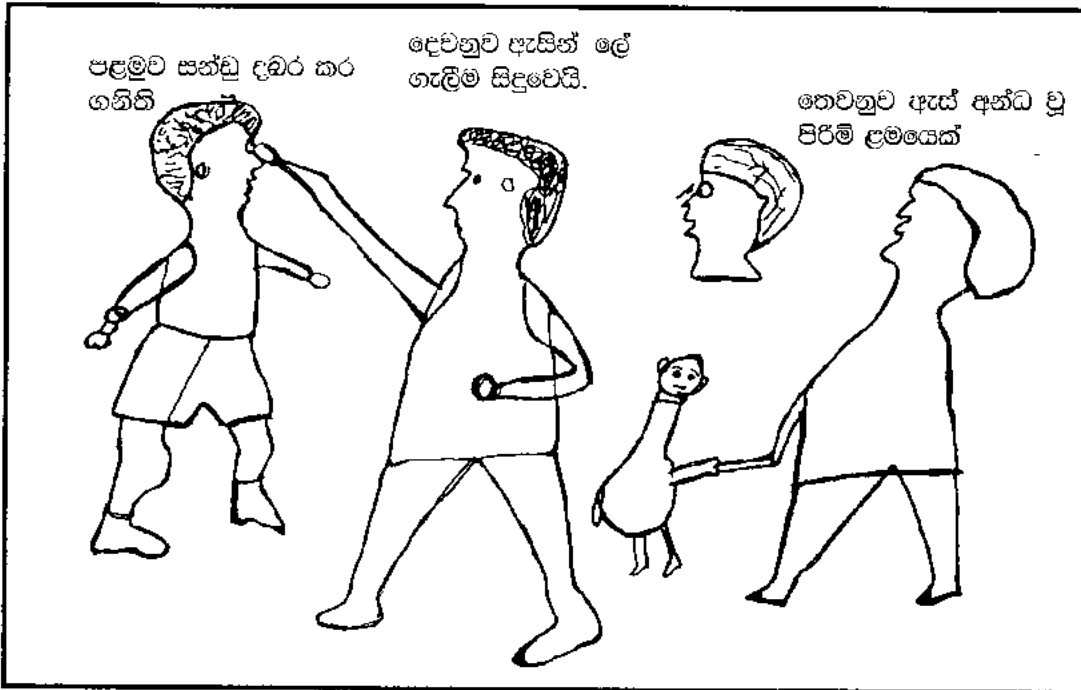

කෙනෙකු අන්ධ භාවයට පත්කරනු ලැබිය හැකි දේවල් රැසක් ඇත. ඉන් සමහරක් වළක්වා ගත හැකිය

සටහන්

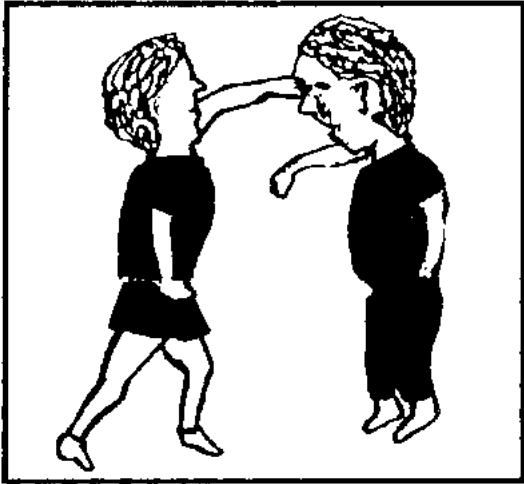
3 වන කොටස

හදිසි අනතුරුවලින් හටගන්නා අන්ධභාවය වළක්වා ගනිමු

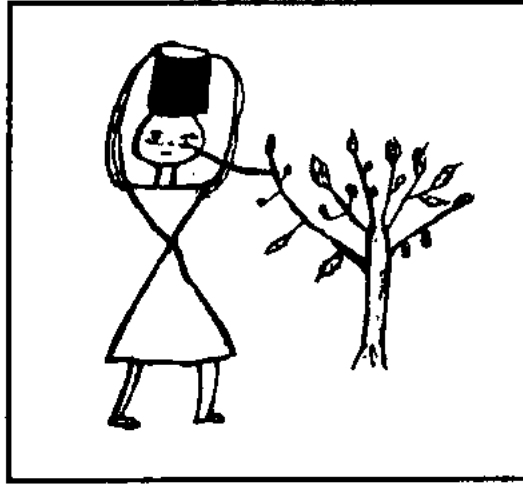

ඇස් වලට හානි පැමිණවිය හැකි ආකාරයේ දේවල් බොහෝ ඇත.

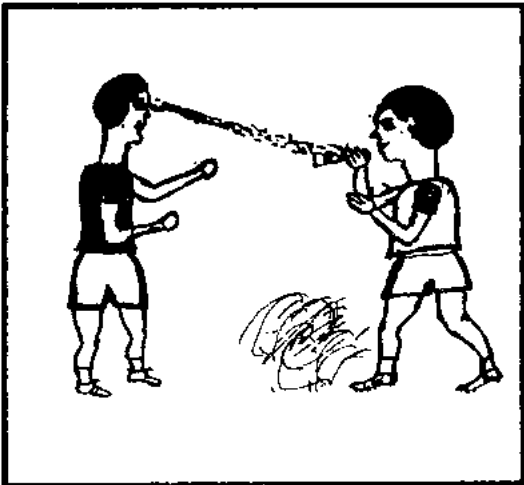
ඇස්වලට තුවාල සිදු කළ හැකි දේවල්

යම් යම් දේවල් ඇස්වල වැදීමට පිළිවන

යම් යම් දේවල් වලින් ඇස් සිදුරු වීමට පිළිවන

යම් යම් දේවල් ඇස්වලට ඇතුළු වීමට පිළිවන

යම් යම් දේවල් වලින් ඇස් පිළිස්සීමට පිළිවන

ගෙදර ක්‍රියාකාරකම

මෙම පිංතූරවල සිදුවෙමින් පවතින්නේ කුමක් ද?

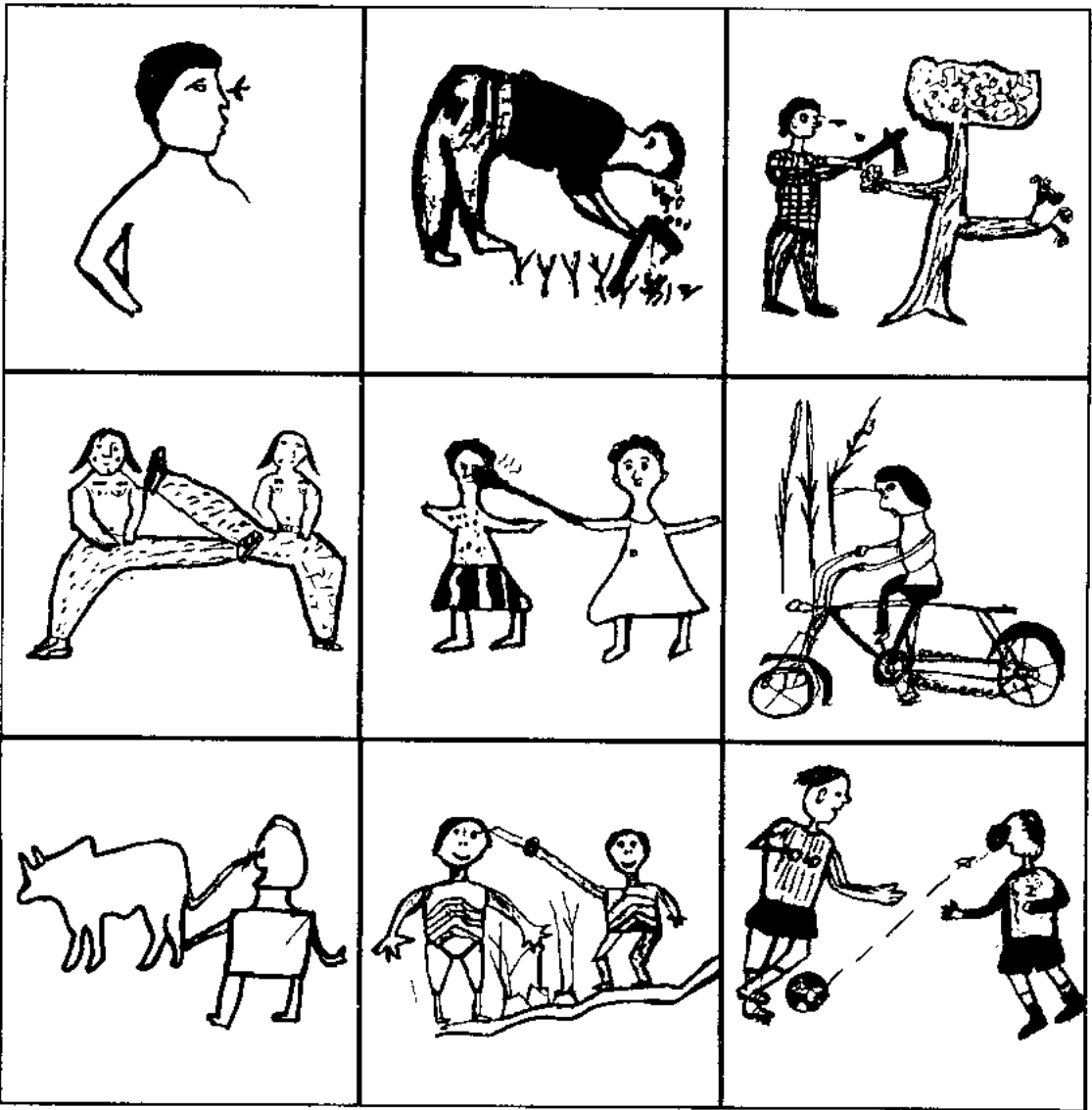
මෙම පිංතූර දෙස බලන්න. ඔබ සිතන අන්දමට ඒවායේ සිදුවෙමින් පවතින්නේ මොන විදියේ හදිසි අනතුරු ද? ඊය

ඇස්වලට යම් යම් දේවල් වැදීම

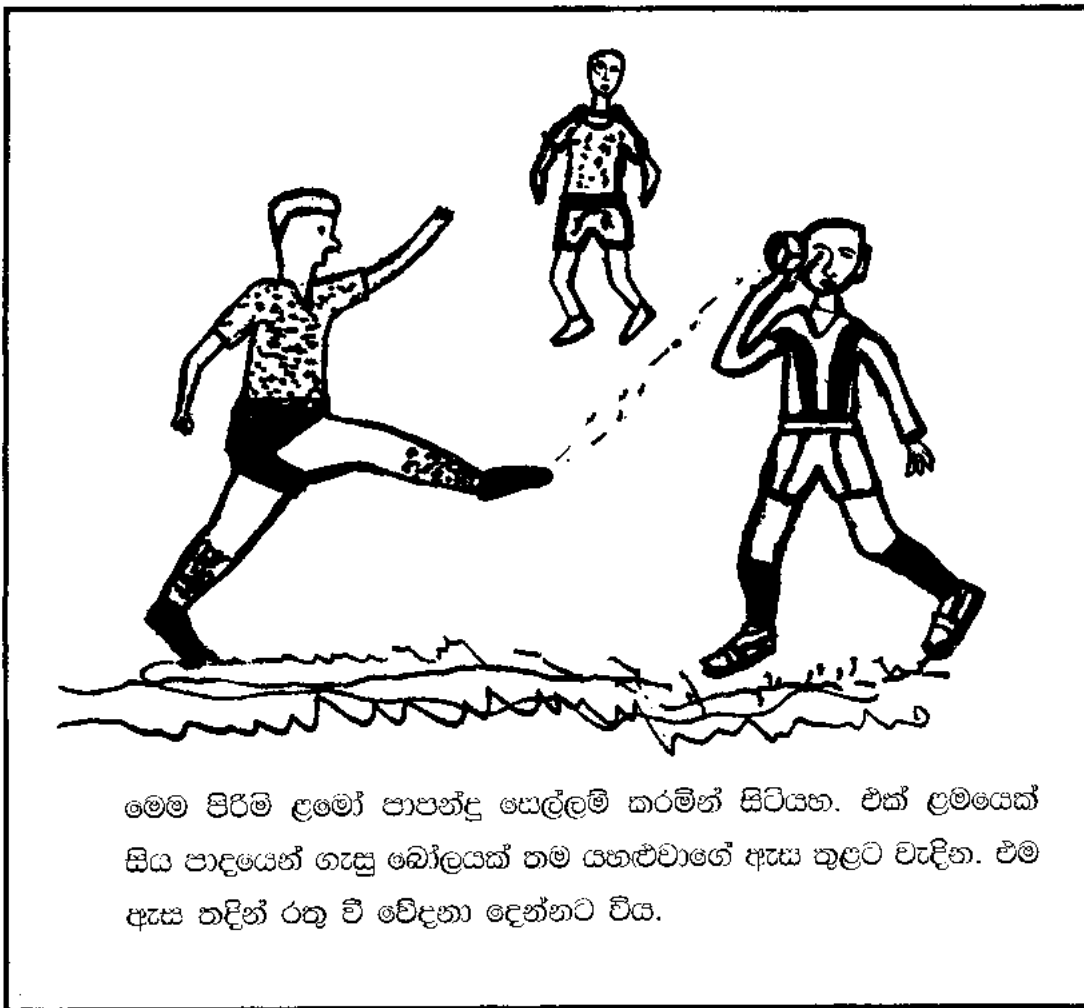
යම් යම් දේවල්වලින් ඇස් සිදුරු වීම

ඇස්වලට යම් යම් දේවල් වැරීම

යම් යම් දේවල් වලින් ඇස් පිලිස්සීම යන දේවල් ද?

3.1 ඇස්වල වැදෙනව පිළිවන් දේවල්

පංති සාකච්ඡාව

දැන් මේ ළමුන් කළ
යුත්තේ කුමක්ද?

3.1 යම් යම් දේවල්වලින් ඇස් සිදුරුවිය හැකිය

යම් දෙයකින් ඇස් සිදුරු වුවහොත් ඔබ කළ යුත්තේ කුමක් ද?

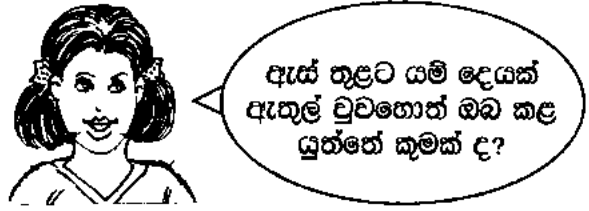
බොහෝම ඉස්සර කාලෙක කපිල කියල පිරිමි ළමයෙක් හිටියා. ඔහු ගසක් කපමින් සිටිද්දී නරක වෙලාවට ඔහු කපමින් හිටිය ගහ ඔහුගේ ඇහැක ඇනුණා. ඔහු ගෙදර දිව්වා. ඔහුගේ අම්මා ඔහුව දැක්ක ගමන් අඩන්න පටන් ගත්තා. අඩමින්ම අම්මා කීව්වා "මං ඔයාව ඉක්මනට රෝහලට එක්කර ගෙන යන්නම්" කියලා. රෝහලෙන් ඔහුව පිටත්කරන කොට තුවාල වුණු ඇස් වෙළුම් පට්ටලින් ඔහුල තිබුන. ඇහැ සහිප වෙලාද කියල පරීක්ෂාකරල බලන්න සතියකට පස්සේ ආපහු රෝහලට එන්න කියලයි ඔහුව ගෙදර පිටත් කළේ.

පංති සංකල්පාව

කපිලගේ මව කළේ හරි දෙයද? ඇයට කළ හැකිව තිබුණා වූ වෙනත් දේවල් මොනවා ද?

3.3 ඇස්වලට යම් යම් දේවල් ඇතුළු විය හැකිය.

පංති සාකච්ඡාව.

ඇස් තුළට යම් දෙයක් ඇතුළු වුවහොත් ඔබ කළ යුත්තේ කුමක්ද?

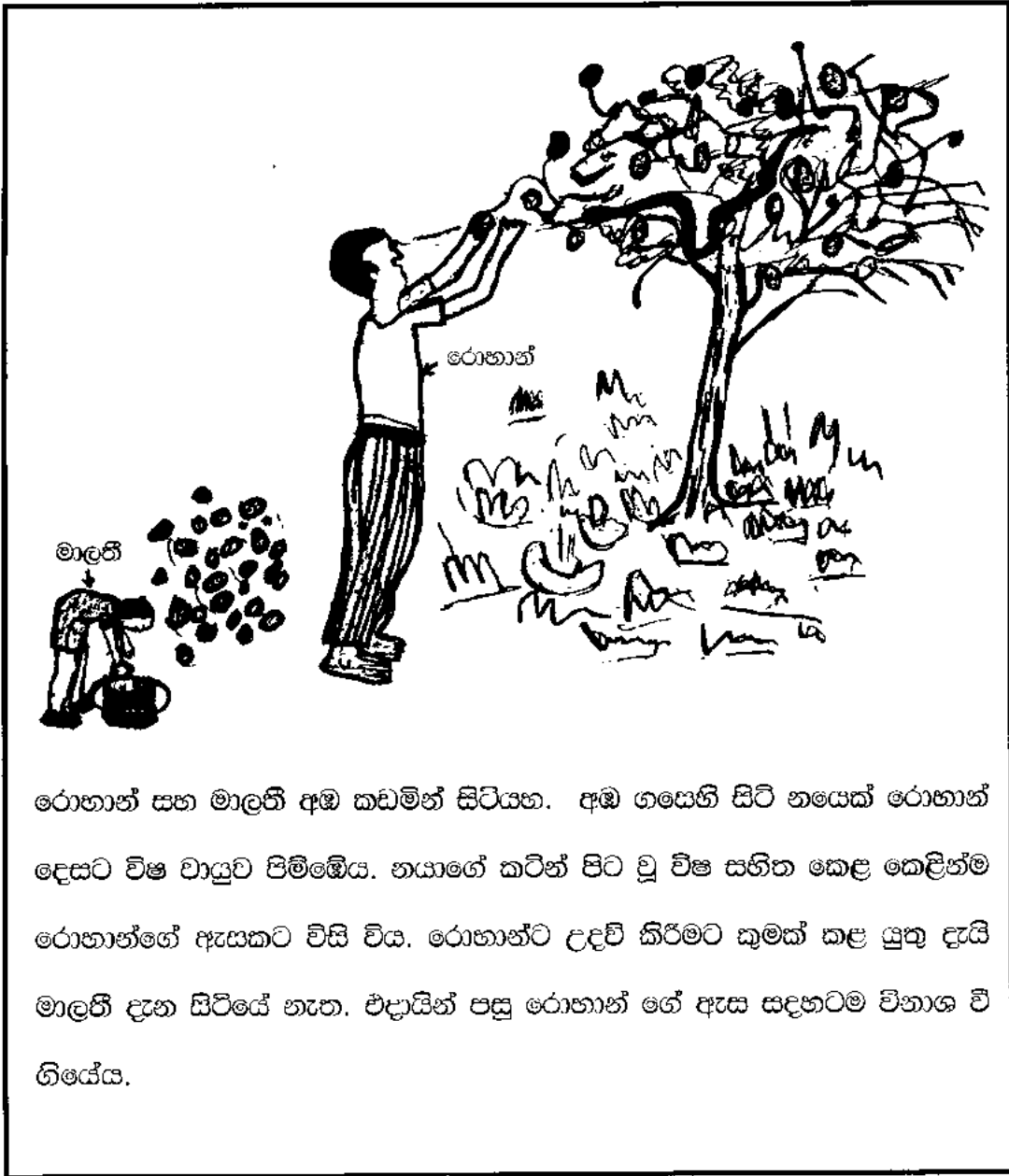
3.4. යම් යම් දේවලින් ඇස් පිළිස්සීමට ඉඩ ඇත.

සීතාගේ මව තලප පිසීමින් සිටියා ය. මෙම දැරිය සිටගෙන සිටියේ ඇගේ මව තලප පිසීමින් සිටි ස්ථානය අසලය. ඔවුන් කතා බහ කරමින් සිටියදී උණු තලප ස්වල්පයක් උඩ මතු වී ගොස් සීතාගේ ඇසක් තුළට විසි විය. ඇගේ ඇස්වලට හානි පැමිණියේ මේ අවස්ථාවේදීය. මෙහිදී ඇයට පිළිසරණක් නොලැබුණු අතර ඇය අන්ධ භාවයට පත් වූවාය.

සීතාගේ මවට සීතාට උදව් කළ හැකිව තිබුණේ කෙසේ ද?

රොහාන් සහ මාලති අඹ කඩමින් සිටියහ. අඹ ගසෙහි සිටි නයෙක් රොහාන් දෙසට විෂ වායුව පිම්බේය. නයාගේ කරින් පිට වූ විෂ සහිත කෙළ කෙළින්ම රොහාන්ගේ ඇසකට විසි විය. රොහාන්ට උදව් කිරීමට කුමක් කළ යුතු දැයි මාලති දැන සිටියේ නැත. එදායින් පසු රොහාන් ගේ ඇස සදහටම විනාශ වී ගියේය.

පංති සාකච්ඡාව

යමෙකුගේ ඇස්වලට සර්පයෙක් විෂ සහිත කෙළ නිකුත් කළ හොත් ඔබ ප්‍රදේශයේ ජනයා කරන්නේ කුමක් ද?

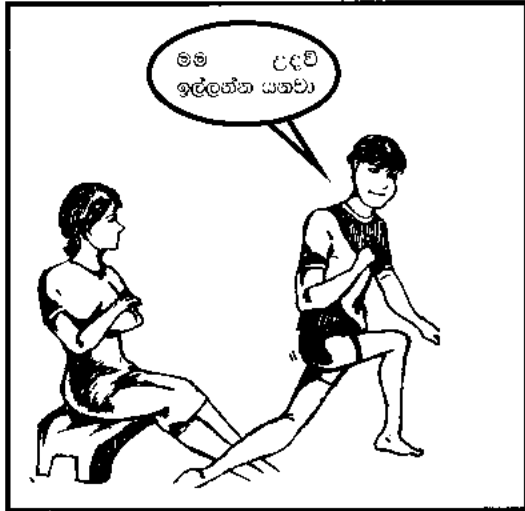
සෞඛ්‍ය පිළිබඳ පණිවුඩ

හදිසි අනතුරකින් ඇසට හානි සිදුවහොත් කළ යුත්තේ කුමක්ද?

කලබලයට පත්වන්න එපා.

අනතුරට ලක්වුණු පුද්ගලයාට හින් සිරුවේ වාසිවෙලා ඉන්න කියන්න. "ඥාප අතහාන්න එපා" යැයි එම පුද්ගලයාට කියන්න.

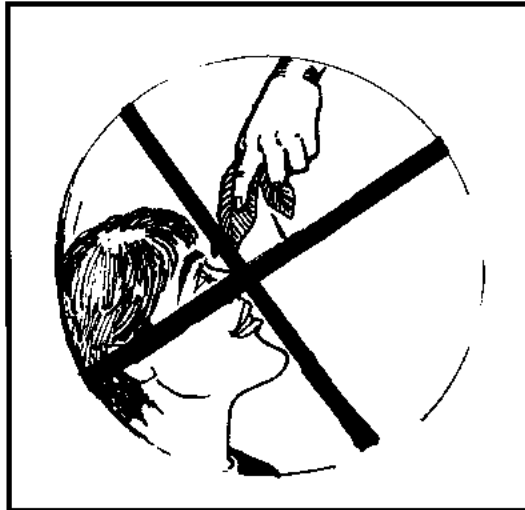

හිතීන් උදව් ඉල්ලන්නම්.

ඔබ සිටින්නේ පාසලක නම් ගුරුතුමාට/තුමියට කතා කරන්න. ඔබ සිටින්නේ ගෙදර නම් දෙමාපියන්ට අඬ ගසන්න.

එම පුද්ගලයාට ළඟම අති රෝහලට හෝ සෞඛ්‍ය මධ්‍යස්ථානයට රැගෙන යන්න.

ඇසට ගොඩ වෙදකම් කරන්න එපා. පාරම්පරික බෙහෙත් ජාති ද ඇසට දාන්න එපා.

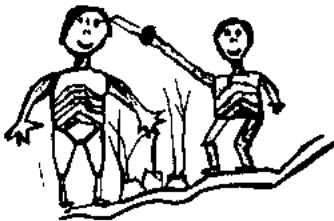
සෞඛ්‍යය පිළිබඳ පණිවුඩ

විවිධ ආකාරයේ හදිසි අනතුරු සම්බන්ධයෙන් කුමක් කළ යුතුද?

යමක් ඇසෙහි වැදුනහොත්

ඇස හිඬේදැයි බැලීමට එය පිරිමදින්න උත්සාහ කරන්න එපා.

ඇසෙහි යමක් ඇහුනහොත්

එය ඇද දමන්න වැයම් කරන්න එපා. උදව් ලබා ගන්න ප්‍රමාද වෙන්න එපා. ඔබ කල් මර මරා සිටියහොත් එම පුද්ගලයාට ඇස අහිමි විය හැකිය.

ඇස තුළට යමක් වැටුනහොත්

එය ඔබම ඉවත් කරන්න යන්න එපා. ඔබගේ ඇස් දෙක පිසාගෙන විනාඩි 10ක් පමණ නිශ්කලත්කව වාඩිවී සිටින්න. මෙමගින් ඇතැම් විට කඳුලුත් සමගම එය පිටතට එන්න පුළුවන්.

ඔබේ ඇස පියදමන්න හෝ අතුල්ලන්න එපා. වැටුණු දෙය වැලි වැනි කුඩා දෙයක් නම්, වතුරට ඇස් ඔබාගෙන සිටී විට එය ඉවත්වේවි. වතුර බේසමක් හෝ පහිරිටුවක් තුළට මුහුණ ඔබාගෙන සිටින්න. වතුරෙහිදී ඔබගේ ඇස් ඇරගෙන විනාඩි කීපයක් සිටි විට ඇසට වැටුණු දෙය සේදී යනු ඇත.

යම් දෙයකින් ඇස පිළිස්සුනහොත්

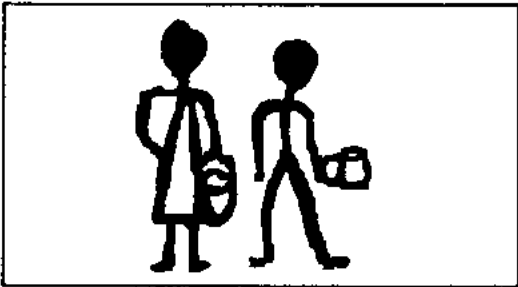
බොහෝ වේලාවක් ඇස සෝදන්න. (ඇස සේදිය යුතුවේ කෙසේදැයි උනහැනීමට පංති ක්‍රියාකාරකම බලන්න).

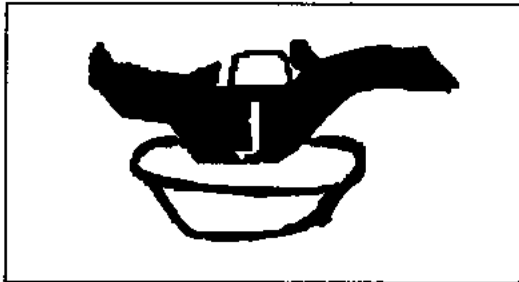
පංති ක්‍රියාකාරකම්

ඇස සේදීම පුරුදු වන්න

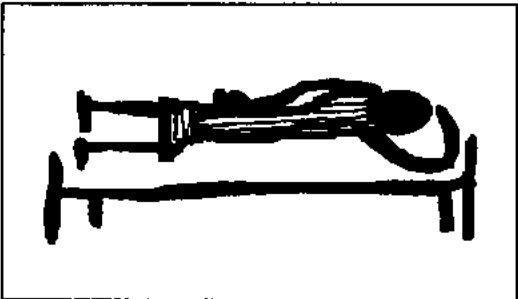
ඔබගේ යහළුවන් හිඳෙනෙකුගෙන් යුත් කණ්ඩායමක් සදා ගන්න. ඉන් එක් යහළුවකුගේ ඇස තුළ යම් දෙයක් පිලිස්සෙමින් තිබෙනවා යයි සිතන්න. එම යහළුවාගේ ඇස සෝදන ආකාරය පුරුදු වන්න.

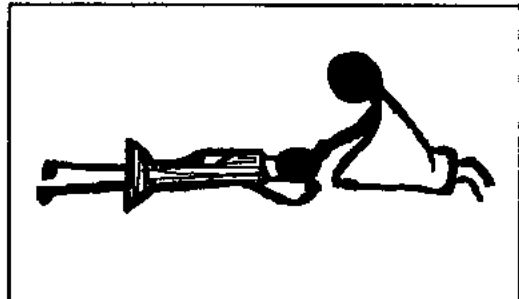
මෙයට පුද්ගලයින් දෙදෙනෙකු අවශ්‍ය වෙයි. පිරිසිදු වතුර අඩංගු බේසමක් හෝ පණ්ට්ටුවක් ද කෝප්පයක් ද අවශ්‍යයි.

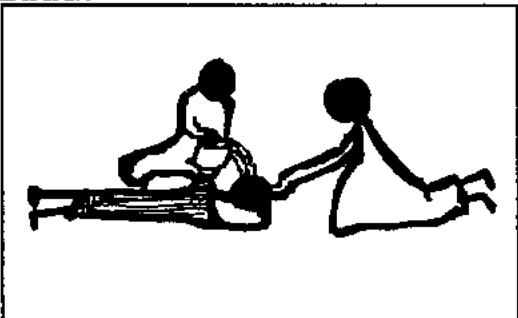
ඔබගේ දෑත් සෝදා ගන්න

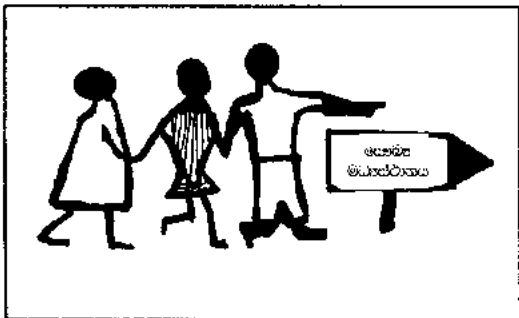
තුවාලු වනු ඇස දෙසට තම හිස ඇල කරගෙන මුණින් අතට වැතිර සිටින ලෙස තුවාලකරුට කියන්න.

ඔබගෙන් එක් අයෙක් තුවාල වූ ඇස විවර කර එය ඇර ගෙනම තබාගත යුතුය.

අතික් නැනැත්තා සෙ.මී. 15ක දුරින් සිට තුවාලවූ පැයට වතුර වක්කළ යුතුය. විනාඩි 10 ක් පමණ වතුර වක්කරගෙනම සිටිය යුතුය.

ඔබ මෙය සිදුකර අවසන් වූ පසු තවදුරටත් වෛද්‍යාධාර සඳහා යොමු විය යුතුය.

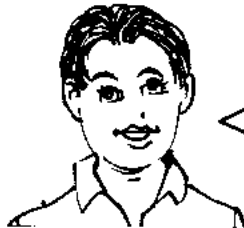
ගෙදර ක්‍රියා කාරකම්

ගෙදර අතික් අයට ඇස් සෝදන අයුරු උගන්වන්න. ළඟම ඇති රෝහල කොතේදැයි සොයා දැනගන්න.

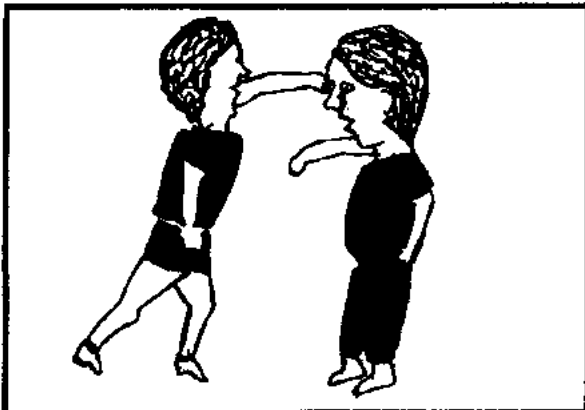

පංති ක්‍රියාකාරකම

පුනර්කණනය : ඔබ ඉගෙනගත් දේවල් පෙන්නුම් කිරීමට විත්‍රයක් අදින්න

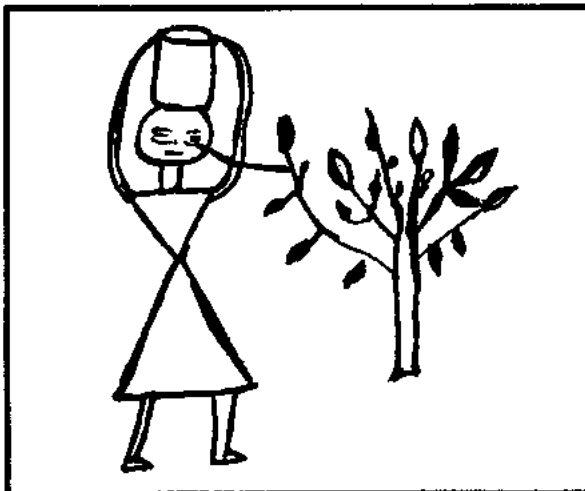

ඔබගේ යහළුවාගේ ඇස් හදිසි අනතුරකින් තුවාල වුවහොත් කළ යුත්තේ කුමක් දැයි ඔබ දන්නෙහිද?

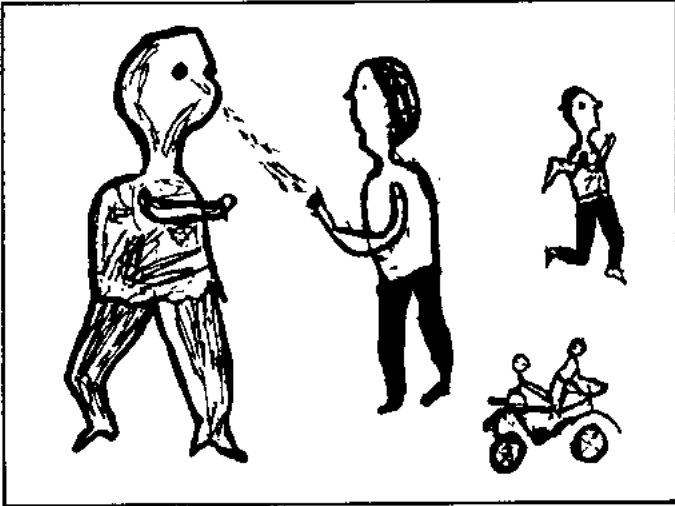
මුලින් මෙම පිරිමි ළමුන් දෙදෙන සෙල්ලම් කරමින් සිටියහ. එවිට එක් ළමයෙක් අහිකාගේ ඇසකට පහරක් ගැසීය. පහර දුන් ළමයා බියට පත් විය. ඔහු ඇතට දිව ගියේය.

මෙම පිරිමි ළමයාට උපකාර කරන්නට ඔබ කරන්නේ කුමක් ද යන්න පෙන්නුම් කෙරෙන විත්‍රයක් අදින්න.

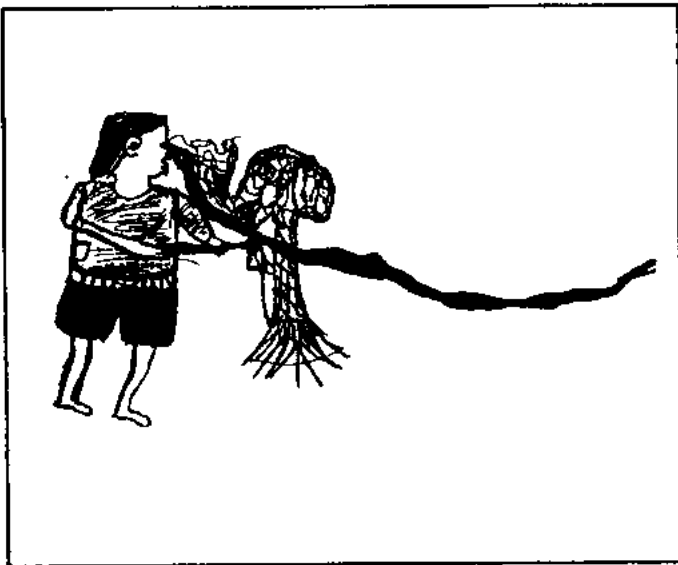
මෙම ගැහැණු ළමයා ප්‍රියෙන් චතුර ටිකක් රැගෙන එන්නට ගියාය. ඇය ආපසු ගෙදර එද්දී ගසක හැපී එහි අත්තක් ඇගේ ඇසෙහි ඇතුළු විය. ඇය ආපසු ගෙදර ආ විට, ඇගේ මව "ඇයි ඔයා අඬන්නේ" කියා විමසුවාය.

මෙම ගැහැණු ළමයාට උදව් කිරීමට ඔබ කරන්නේ කුමක් ද යන්න පෙන්නුම් කෙරෙන විත්‍රයක් අදින්න.

මේ අය වැලිවලින් සෙල්ලම් කරමින් සිටියහ. සරත් ගේ ඇසට වැලි ප්‍ඵල්පයක් ගියේය. ඔහුගේ යහළුවාට උක සිහි සරත්ට උදව් කරන්නට වුවමනා විය.

සරත් ට උදව් කිරීමට ඔහුගේ යහළුවා කුමක් කරනු ඇද්දැයි පෙන්නුම් කෙරෙන චිත්‍රයක් අඳින්න.

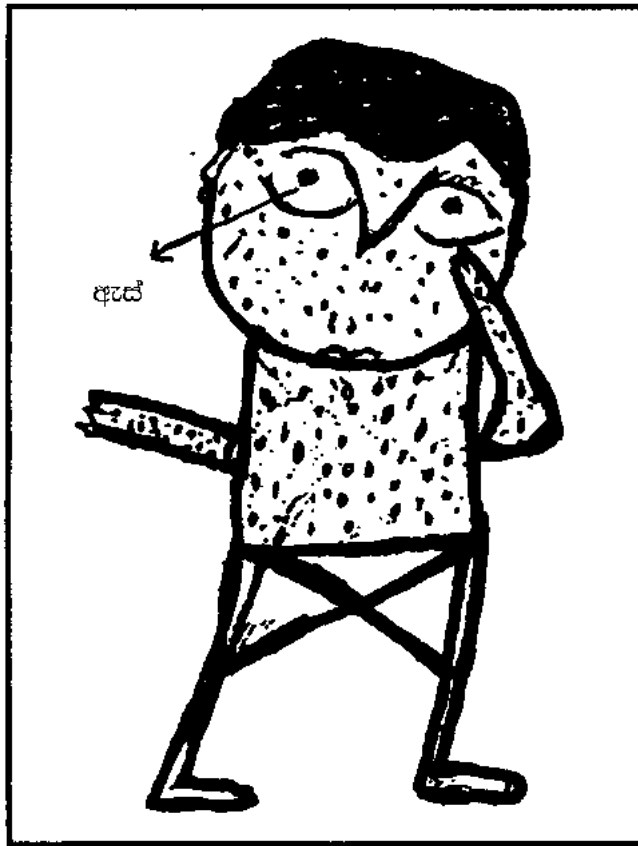
සිරිසේන දර කැපීමට කැළයට ගියේය. ගසක සිට නයෙක් සිරිසේනගේ ඇසට වූ සහිත කෙළ පිම්බේය.

නයි වූ සහිත කෙළ වැහිරී ඇස දැවෙමින් සිටි සිරිසේන ට උදව් කිරීමට ඔබ කුමක් කරන්නේ දැයි පෙන්නුම් කෙරෙන චිත්‍රයක් අඳින්න.

සටහන්

4 වන කොටස

රෝගාබාධවලින් හට ගන්නා අන්ධභාවය වළක්වා ගනිමු

පුද්ගලයකු අන්ධභාවයට
පත් කිරීමට ඇතැම්
රෝගාබාධවලට පුළුවන

ඇස්

සරම්ප රෝගයෙන් දැරුවකු අන්ධ විමට පුළුවන.

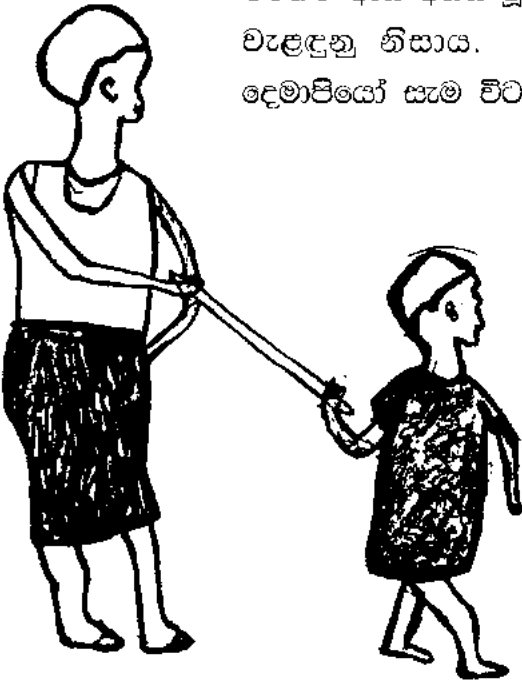

මන්දපෝෂණයෙන් දැරුවකු අන්ධවීමට පුළුවන.

ඇස් රතු වීම, ඇස් රුදාව වැනි රෝගවලින් ද අන්ධ භාවය හට ගැනීමට පුළුවන.

4.1 සරම්ප රෝගයෙන් දරුවකු අන්ධවීමට පුළුවන

මෙහි සිටින්නේ ආර්යලතා අබේසිංහ යි. ළදරු වියේ පටන්ම ඇය අන්ධ වූවාය. මෙසේ වූයේ ඇයට සරම්ප වැළඳුණු නිසාය. සරම්ප වැළඳී සිටියදී ඇගේ දෙමාපියෝ සැම විටම ඇය අවදි කරවමින් සිටියහ.

ඇය හිඳා ගත හොත් ඇය අන්ධ වනු ඇතැයි ඔවුහු සිතූහ. ගොඩ වෙදෙක් ආර්යලතාගේ ඇස්වලට කොළ ඉස්ම මිරිකා වත් කළේය. ඉන් පසු ඇගේ ඇස්වල ඡායාවක් වැනි යමක් දිස් වන්නට විය. මේ වනතුරුත් ඇය අන්ධිය.

පංති සාකච්ඡාව

ඔබ පිවත්වන ප්‍රදේශයේ සරම්ප රෝගය හැඳින්වීමට වෙනත් ප්‍රාදේශීය නමක් තිබේ ද? සරම්ප වැළඳුණු දරුවකුට නිදා ගැනීමට ඉඩ හැරියොත් එම දරුවා අන්ධ වනු ඇතැයි යන්න සත්‍යයක් ද?

දරුවකු සරම්ප රෝගයෙන් පෙළෙන විට ඔහුගේ ඇස්වලට යාකසාර දැමීම නුවණට හුරු අදහසක් ද?

සෞඛ්‍ය පිළිබඳ පණිවුඩ

සරම්ප වූකලී සාමාන්‍යයෙන් කුඩා දරුවන්ට වැළඳෙන රෝගයකි. එය එක් ළමයකුගෙන් තවත් ළමයකුට බෝ වෙයි. මෙම රෝගය වැළඳුණු ළමුන්ට උණක්, සමේ පළු මතු වීමක්, ඇති වන අතර, ආලෝකය දෙස බැලීමට අපහසු වන අන්දමින් ඇස්වල වේදනාවක්ද ඇති කරයි. කෘම ගැනීමට ද අප්‍රිය ගතිගත් ඔවුන්ට ඇති වෙයි.

සරම්පවලින් ඇස් අන්ධභාවයට පත්වීම වැළැක්වීමට ඔබට කළ හැකි දේවල්

- දෙමාපියන් සිය ළදරුවන් සරම්ප රෝගයෙන් මිදීමේ එන්නත ලබා දීමට රැගෙන යායුතුය.
- දරුවකුට සරම්ප වැළඳී ඇත්නම් ගොඩ බෙහෙත් ඇස්වලට නොදැමිය යුතුය.
- සෞඛ්‍ය සේවකයෙකු ඔබට දෙන බෙහෙත් වර්ග විනා වෙනත් බෙහෙත් ඇස්වලට නොදැමිය යුතුය.
- සරම්ප වැළඳී ඇති ළමුන් දිගර වර්ග වැඩි වැඩියෙන් පානය කළ යුතුය.
- ළදරුවකුට සරම්ප වැළඳී ඇති විට දරුවාට මවු කිරි දීම හැකි සෑම විටම දිගටම කරගෙන යාමට මව වග බලාගත යුතුය.
- දරුවකු සරම්ප රෝගයෙන් පෙළෙන විට වට්ටක්කා, මාළු, අඹ, කිරි, බිත්තර, කෙසෙල්ගෙඩි වැනි කෘමට පහසු සෞඛ්‍ය සම්පන්න ආහාර ඔහුට හෝ ඇයට දිය යුතුය.
- සමේ පළු විශාලී ගිය පසු, දරුවාට ඇස් ඇරීමට නොහැකිනම් හෝ ඇස් රුද්‍රාව පවති නම්, ඔහු හැකි ඉක්මනින් සෞඛ්‍ය මධ්‍යස්ථානය වෙත රැගෙන යන්න.

පංති ක්‍රියාකාරකම

විත්‍රයක් අදින්න.

සරම්ප රෝගයෙන් මිදීමේ එන්නත දරුවකුට ලබා දෙන අයුරු දැක්වෙන විත්‍රයක් අදින්න.

4.2. මන්දපෝෂණය නිසා දරුවකු අන්ධවීමට පිළිවන.

මෙය ආර්යරත්න අල්විස් පිළිබඳ කතන්දරයකි. ඊක කාලයක් තුළ ඔහුට රාත්‍රිය කාලයේදී ඇස් පෙනීම දුර්වල වී තිබිණ. ඔහුගේ මව ඔහු සෞඛ්‍ය මධ්‍යස්ථානයට රැගෙන ගියාය. ඔහු සෞඛ්‍ය සම්පන්න ආහාර නොගැනීම නිසා ඇස්වලට මෙය සිදු වී ඇතැයි ඔවුහු පැවසූහ. ඉන් පසු ඔහුගේ මව ඇස්වලට හිතකර ආහාර වර්ග පිළියෙල කර ඔහුට දුන්නාය. ඇය මාළු, සුප්, සහ නිවිති පිස දුන්නාය. ඔහු වැඩි වැඩියෙන් අඹ ද කෑවේය. දැන් ඔහු හොඳ සුවයෙන් පසුවන අතර, ඉර බැස ගියාට පසුව වුවද, ක්‍රීඩාවල නිරත වීමට තරම් ඔහුගේ ඇස් පෙනීම දියුණු වී ඇත.

පංති සාකච්ඡාව

- රාත්‍රිය අන්ධභාවය ගැන ඔබ කිසිදාක හෝ අසා තිබේ ද?
- රාත්‍රිය අන්ධභාවය නැතහොත් සැන්දෑ කාලයේදී හොඳින් ඇස් නොපෙනීම යන්නට ඔබගේ භාෂාවෙහි වචනයක් තිබේ ද?
- ඇස් නිරෝගීව තබා ගැනීමට ඉවහල් විය හැකි ආහාර වර්ග මොනවාද?

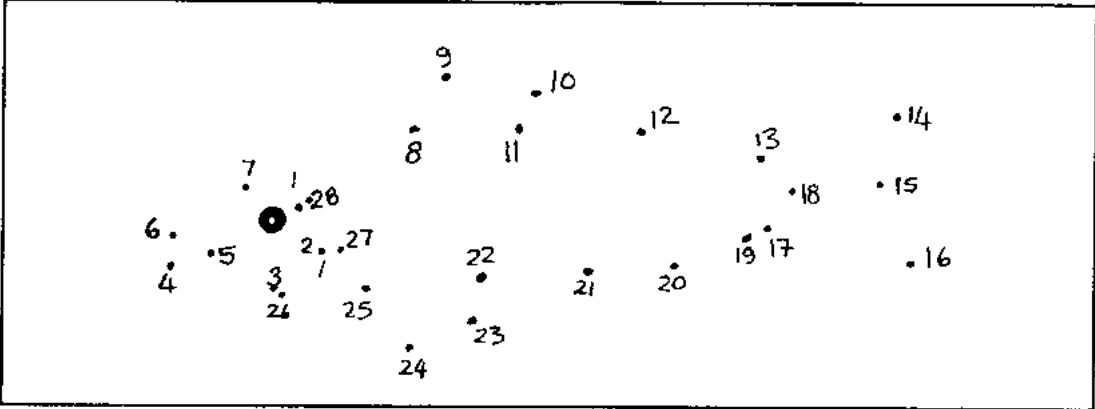
සෞඛ්‍යය පිළිබඳ පණිවුඩ

ප්‍රමයිනට නිසි ආහාර වර්ග ප්‍රමාණවත් තරම් කැමට නොලැබේ නම් ඔවුන් හරියාකාරව නොවැඩෙන අතර, ඔවුන් බෙහෙවින් කෙටි ජීවිතයක් ජීවත් වනු ඇත. නිරෝගිමත් ඇස් සඳහා ද හොඳ ආහාර වර්ග වැදගත් වේ. සන්ධ්‍යා කාලයේදී දැරුවකුට නිසි ආකාරයේ ඇස් පෙනීමක් නොමැති නම් එයින් අදහස් වනුයේ ඔහුගේ ඇස් නිරෝගීව තබා ගැනීමට තරම් නිසි ආහාර පාන ඔහු අනුභව කොට නොමැති බවයි. ඔහුට මෙම ආහාර ප්‍රමාණවත්ව නොලැබේ නම්, ඔහු සම්පූර්ණයෙන්ම අන්ධ වීමට ඉඩ ඇත.

පංති ක්‍රියා කාරකම

මෙම අංක යා කරන්න

අංක යා කළ විට, ඇස්වලට හිතකර වූ එක් ආහාර වර්ගයක් ඔබට දැකගත හැකිවනු ඇත

පංති ක්‍රියාකාරකම

ඔබ දැකින්නට කැමති මොනවාද?

ඇස්වලට හිතකර වූ වෙනයම් ආහාර වර්ග පහත කොටුවෙහි ඇඳින්න

පංති ක්‍රියාකාරකම

පාසල් වත්තක් නිර්මාණය කරන්න

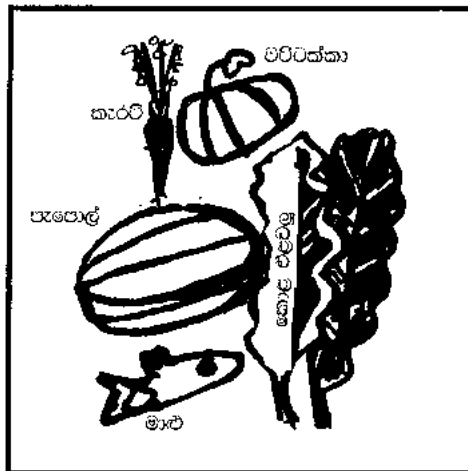
ආහාර වර්ගවලින් සමන්විත ගෙවත්තක් නිර්මාණය කොට එහි පළතුරු ගස් වැවීමට ද, පාසලට පුළුවන. පාසලේ එක් එක් පංතියට, ඇස්වලට නිතකර වූ, විටමින් "A" ඔහුල වශයෙන් අඩංගු, විවිධ ගෘහ වර්ග වැවිය හැකිය. උදාහරණ වශයෙන්, පැපොල්, අඹ, නිවිති, පලා වර්ග ඊට අයත් වේ.

ඔබගේ පාසලේ පිංතූරයක් අඳින්න. පාසලේ ගෙවත්ත පිහිටියේ කොතැනදැයි ඔබගේ පිංතූරයේ ඔබ පෙන්නුම් කළ යුතුය. ඔබට පාසල් ගෙවත්තක් නොමැති නම්, පාසල් ගෙවත්ත පිහිටුවීමට ඔබ සැලසුම් කරන ස්ථානය පෙන්නුම් කළ යුතුය.

සෞඛ්‍යය පිළිබඳ පණිවුඩ

නිසි ආහාර වර්ග ප්‍රමාණවත් තරම් අනුභව නොකිරීමෙන් හට ගන්නා අන්ධභාවය වැළැක්වීමට ඔබට කළ හැකි දේවල්:-

- ඇස්වලට හිතකර වූ ආහාර වර්ග දිනපතා අනුභව කරන්න.
- ඇස්වලට හිතකර වූ ආහාරවල විටමින් A අඩංගුය.
- කහ, දොඩම් පැහැය, රතු සහ තද කොළ පාටැති පළතුරු හා එළවළුවල විටමින් A අඩංගුය. උදාහරණ වශයෙන් වට්ටක්කා, අඹ, පපෝල්, කැරට්, කහ පැහැති අර්භාපල්, සහ පාම් ඔයිල් සඳහන් කළ හැකිය.
- විටමින් A අඩංගු වෙනත් ආහාර වර්ග නම් මාළු, කිරි, පිකුදු, මවුකිරි යනාදියයි.
- ළදරුවන්ට ඔවුන්ගේ ඇස්වලට හිතකර වූ ආහාර වර්ග මෙන්ම මවු කිරි ද දිය යුතුය.
- දරුවකු රෝගී තත්ත්වයේ පසු වේ නම් ඔහුට සෞඛ්‍යාරක්ෂක ආහාර දෙන්න.

4.4. ඇස් රතු වීම හා ඇස් රුදාව හට ගැනීම.

ඇස් රතු වීම ඇති ළමයින්ගේ ඇස්වල ආසාදනයක් තිබිය හැකිය. තද බල ඇස් රුදාව ඇති විට ඇස්වලට කිසි ප්‍රතිකාර ලබා නොදෙනහොත්, පුද්ගලයකු අන්ධ භාවයට පත් වීමට ද පිළිවන.

පංති සාකච්ඡාව

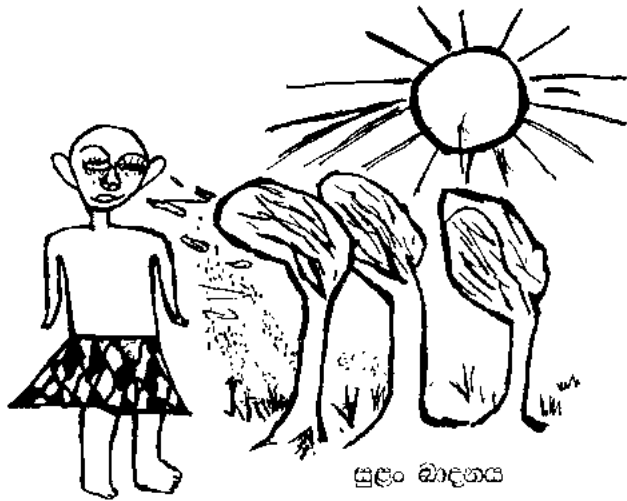
බොහෝ ළමුන් වේදනාකාරී ඇස් රුදාවෙන් එකවර පෙළෙන තත්ත්වයක් ඔබේ ගමේ කවඳු හෝ දක්නට ලැබී තිබේ ද? මෙම රෝගයට නමක් දී තිබේද?

එය මෙහි ලියන්න

මෙය සිදු වූ විට ජනයා කුමක් කරන් ද?

ඇස් රතු වීම හා ඇස් රුදාව ඇති විට ගත යුතු ආරක්‍ෂාකාරී පියවරයන්

- සෞඛ්‍ය සේවකයකු ඔබට ආලේපයක් ලබා දුනහොත් මිස, වෙනත් ආලේප කිසිවක් ඇස්වලට නොයොදන්න.
- ඇස් රුදාවට සහ ඇස් රතු වීමට කිසිවිටක පාරම්පරික ප්‍රතිකාර නොකළ යුතුය.
- පරණ වූ ඖෂධ හෝ වෙනත් පුද්ගලයකුට නියම කළ ඖෂධ හෝ කිසි විටකදී පාවිච්චි නොකළ යුතුය.
- ඇස් රෝග පුද්ගලයකුගෙන් පුද්ගලයකුට පහසුවෙන් පැතිර යයි. ඇස් රෝගය පැතිර යාම වැළැක්වීමට ඔබ ඔබගේ මුහුණ සහ අත් පිරිසිදුව තබාගත යුතුය.
- මැසි මදුරුවන් බෝවීම සහ ආසාදන රැගෙන යාම සිදු නොවන පරිදි ඔබගේ වට පිටාව පවිත්‍රව තබා ගන්න.
- ඔබගේ ඇස් පිරිසිදුව තබා ගන්න.

සුළං බාදනය

මෙය සෝමලන්තා පිළිබඳ කතන්දරයකි. ඇය ජීවත්වූයේ වියළි සහ දූවිලි සහිත ස්ථානයකය. එය බෙහෙවින් උෂ්ණ විය. එම ස්ථානයේ මැස්සන් රාශියක් විය. ඇයගේ ඇස්වලට බොහෝ විට වේදනාව දැනින. ඒවා කසන්නටත් ඒවායින් කළළ ගලන්නටත් විය. සති කීපයකටම ඇගේ ඇස්වලට දැමීම යඳුහා බෙහෙත් දෙන ලදී. නිතර නිතර ඇගේ ඇස් සෝපා ඉනාමත් පිරිසිදුව තබා ගන්නා ලෙස ද ඇයට උපදෙස් දෙන ලදී.

පංති සාකච්ඡාව

ඉවෝමා නම් වූ ඇස් රෝගයක් ගැන ඔබ කවදා හෝ අසා තිබේද?

එම රෝගය හඳුන්වන වෙනත් දේශීය වචනයක් තිබේද?

එය මෙහි ලියන්න

ඇඬි පිහාටු ඇතුළට නැම් ඇස් කසන්නට වූ පුද්ගලයින් ඔබ වෙසෙන ප්‍රජාව තුළ කවදා හෝ දැක තිබේද? එම රෝගය හඳුන්වන දේශීය වචනයක් තිබේ ද?

එය මෙහි ලියන්න

සෞඛ්‍යය පිළිබඳ පණිවුඩ

උැවෝමා රෝගයෙන් ඇස් අන්ධවීම වළක්වා ගන්න.

උැවෝමා නම් වූ ඇස් රෝගයෙන් බොහෝ පුද්ගලයින් අන්ධභාවයට පත්ව ඇත. උැවෝමා පාසාදනය සහිත පුද්ගලයින්ගේ ඇස්වල තදින් ඊදුම් දීම සහ කැසීම ඇති වේ. විශේෂයෙන් ඇසි පිහාටු ඇතුළත මෙය හටගනියි. මැස්සන් මගින් සහ අපවිත්‍ර අත්වලින් මෙම රෝගය එක් පුද්ගලයකුගේ ඇස් වලින් තවත් පුද්ගලයකුගේ ඇස්වලට රැගෙන යනු ලැබිය හැකිය.

පුද්ගලයකු මෙම ආසාදන ගණනාවකින් පෙළුනු විට ඔහුගේ ජීවිතයේ අවසාන භාගයේදී ඔහු අන්ධ විය හැකිය. මක්නිසාද යත් ඇසි පිහාටු අතුල් පැත්තකට නැමී ගොස් ඇසේ කුණිතය (Cornea) කසන්නට පටන් ගනියි (4 වන පිටුවේ චිත්‍රය ඔබට මතකද?) කුණිතය යනු ඇසේ කවුළුවයි.

මෙම හැටළුව ඇති පුද්ගලයින් සෞඛ්‍යය මධ්‍යස්ථානයට යා යුතුය.

උැවෝමා රෝගයෙන් අන්ධ භාවයට පත්වීම වළක්වා ගැනීමට කළ හැකි දේවල් හතරක් ඇත. **සපුමුපා** යන වචනය මතක තබා ගත් විට ඔබට එම දේවල් හතර මතක සිටිනු ඇත.

ස

ඇතුළට හැමුනු ඇසි පිහාටු වලින් හට ගන්නා අන්ධ භාවය වලක්වා ගත හැකි සරළ ශල්‍ය කර්මයකි.

ආ

ආසාදනයට ප්‍රතිකාර කිරීමට ප්‍රතිජීවක අක්ෂි මෞඛ්‍යයක් පාවිච්චි කළ හැකිය.

මු

ඔබගේ මුහුණ පිරිසිදුව තබා ගන්න එවිට ඔබ එම ආසාදනයට ගොදුරු වීමේ ඉඩ කඩ අඩුය.

පා

වැසිකිළි, පවිත්‍ර වටා පිටාව, සහ පවිත්‍ර ජල සැපයුම වැනි පාරිසරික වැඩි දියුණු කිරීම් තුළින් රෝගය පැතිර යාම අඩුකර ගත හැකිවේ.

ජංඛි ක්‍රියාකාරකම

ජලය කාන්දුවන ටින් එකක් සාදා ගන්න

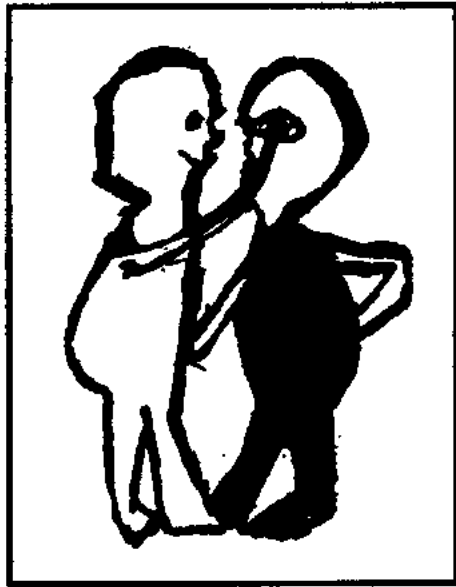
ඔබ පිවත්වන්නේ ජලය ස්වල්පයක් ඇති ස්ථානයක නම්, ළමුන් කීපදෙනෙකුගේම මුහුණ සේදීම සඳහා ජලය කාන්දුවන ටින් එකක් සාදා ගන්න.

1. හිස් ටින් එකක් හෝ ජලාස්ථික් භාජනයක් සොයා ගන්න.
2. එහි පතුළ ළඟින් සිදුරක් සාදා ගන්න.
3. එය ගසක අත්තක එල්ලන්න.
4. දිනකට වරක් හෝ දෙවරක් මව එම ටින් එකට වතුර කෝප්පයක් වත්කරන්නීය.
5. ටින් එකේ සිදුරෙන් ගලා බසින ජලධාරාවෙන් ළමෝ මුහුණු සෝදා ගනිති.
6. ටින් එකට පහළින් ගසක් සිටුවන්න.
7. ළපටි පැළය නියගයෙන් ඒවා විඳිනම්, එම ළමයින්ගේ ඇස් ට්‍රැවෝමා රෝගයෙන් පෙළෙහු ඇත.

5 වන කොටස

ඔබ ඔබටම ප්‍රතිකාර කරගන්න එපා

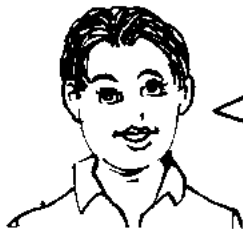

ඇස් වූකලී අති අතර්ඝ අවයවයකි. ජීවාව
යම් ආබාධයක් හට ගෙන ඇත්නම් නිවැරදි
පුද්ගලයා ගෙන් ඊට උදව් ඉල්ලා සිටින්න.
වැරදි ප්‍රතිකාර අන්ධභාවයට ඉඩ සලසා දිය
හැක.

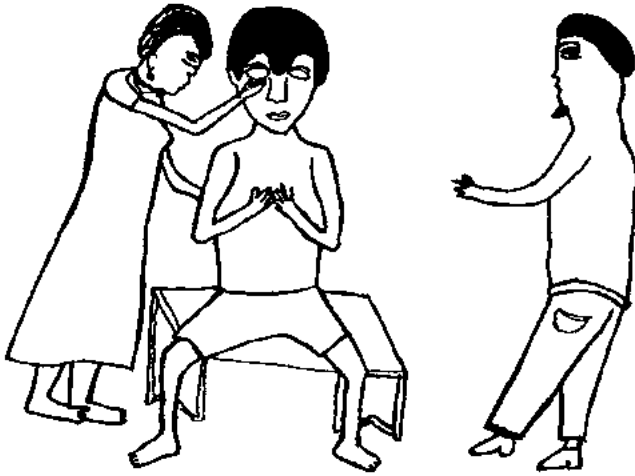
ඇස් වලට හානිදායක විය හැක්කේ කුමන ප්‍රතිකාරවලින් ද?

- සාම්ප්‍රදායික ඖෂධ ඇස්වලට හානි පැමිණ විය හැකිය.
- වෙනත් අයගේ ඇස්වලට ගත් බෙහෙත් ඔබගේ ඇස්වලට යෙදුවහොත්, ඔබගේ ඇස්වලට හානි පැමිණිය හැකිය.

ඔබවම කර ගත හැකි හානිදායක නොවන ප්‍රතිකාර ක්‍රම මොනවාද?

ඔබගේ ඇස් වතුරෙන් සෝදා පිරිසිදු කර ගන්න.

අම්ම අවුරුදු 5ක් පමණ වයසේ පසු වෙද්දී, ඔහුගේ මව දිනක් රාත්‍රී ආහාර පිළියෙල කරමින් සිටියාය. මෙහිදී ලිපට පිඹින්නැයි මව අම්මාට කීවාය. මේ ප්‍රමයා ලිපට පිඹිමින් සිටියදී ගිනි අඟුරු කැබැල්ලක් ඔහුගේ ඇස තුළට විසිවිය. ඔහු තම අතින් ඔහුගේ ඇස පිසදැමීය. මව කණාස්සල්ලට පත්ව ඔහුගේ පියා කැඳවූවාය. පියා අම්මාට එක්තරා පුද්ගලයකු වෙත රැගෙන ගිය අතර එම පුද්ගලයා අම්මාගේ ඇස්වලට පැළෑටි වගයකින් සාදාගත් බෙහෙතක් ආලේප කළේය. මෙයින් අම්මාගේ ඇස් ඉඳිමී ගොස් අන්කිමේදී ඔහු අන්ධභාවයට පත් විය.

පංති සාකච්ඡාව

අම්ම අන්ධ වූයේ මක් නිසාද?

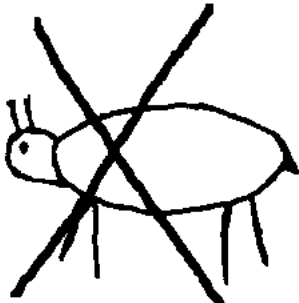

අන්ධභාවය වළක්වා ගනිමු. ඔබගේ ඇස් ආබාධවලට ඔබම ප්‍රතිකාර නොකළ යුතුයි.

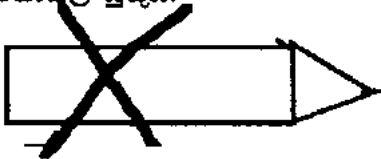
- කිසි විටෙකත් පැළෑටිවලින් හෝ සතුන්ගෙන් සාදාගත් බෙහෙත් වර්ග හෝ වෙනත් සාම්ප්‍රදායික ප්‍රතිකාර හෝ ඇස්වලට නොයෙදිය යුතුය.
- කලින් පාවිච්චියට ගෙන ඉතිරි වූ ආලේපන කිසිවක් කිසිවිටෙක ඇස්වලට නොයෙදිය යුතුය.
- සෞඛ්‍ය සේවකයකු විසින් උපදෙස් දෙනු ලැබුවහොත් විනා, ඇස් වලට අවශ්‍ය බෙහෙත් වර්ග වෙළඳ පොළෙන් මිලදී නොගත යුතුය.
- ක්ලෝරෝකුවින් (Chloroquin tablet) පෙති වලින් වැඩි වාර ගණනක් ඔබගේ ඇස්වලට ප්‍රතිකාර නොකළ යුතුය. මක්නිසාදයත් වැඩි ප්‍රමාණයක් ගත් විට ඒවා ඇස්වලට හානි පැමිණවිය හැකි බැවිනි.
- ඔබගේ ඇස් පිළිස්සුනහොත් ඒවා වතුරෙන් පමණක් සෝදන්න. වෙනත් බෙහෙත් වර්ග පාවිච්චි නොකරන්න.

පැළෑටිවලින් හෝ සතුන්ගෙන් සාදාගත් බෙහෙත් වර්ග පාවිච්චි නොකළ යුතුය.

වෙනත් අයගේ ඇස්වලට ගත් බෙහෙත් පාවිච්චි නොකළ යුතුය.

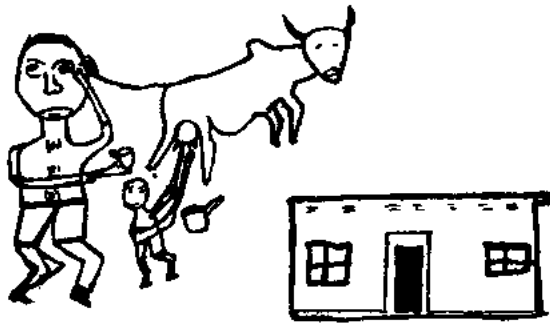

පංති ක්‍රියාකාරකම

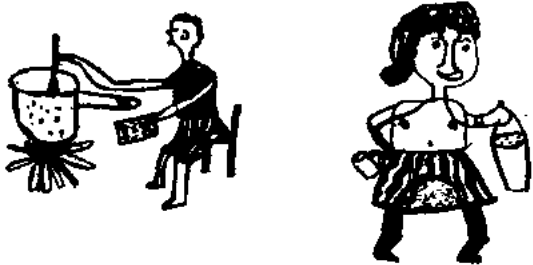
ඔබගේ ඇස්වලට ප්‍රතිකාර කිරීමට ඔබට පාවිච්චි කළ හැක්කේ කවර ආකාරයේ දේවල් ද?

මෙම කතන්දර කියවා බලන්න. එය හොඳද, නරකද?

මේ ළමයාගේ ඇසට පැරගින් දියර වැටින. වතුර නොතිබුණු බැවින් තම ඇස් සේදීමට ඔහු එළඹී පාවිච්චි කළේය.

එය හොඳද? නරකද?

ආහාර පිසිද්දී මේ දැරියගේ ඇස් පිලිස්සින. ඇය පිරිසිදු වතුරෙන් ඇගේ ඇස් සේදුවාය.

එය හොඳද? නරකද?

මේ මිනිසාගේ ඇසකට බීර බෝතල් පහරක් වැදින. ඔහුට ප්‍රතිකාර කරනු පිණිස ඔවුහු තක්කාලි කොළ පාවිච්චි කළහ.

එය හොඳද? නරකද?

6 වන කොටස

ඇසේ සුද තුළින් හටගන්නා අන්ධභාවය වළක්වා ගත හැකිය

මේ ඊබ්‍රිටි පෙරේරා මහතාය. ඔහු වයසට ගිය විට ඔහුගේ ඇස් පෙනීම දුර්වල විය. ඔහුට යළිත් පෙනීම ලබා දීමට ඔවුනට හැකි වනු පිණිස රෝහල වෙත යන්නැයි සෞඛ්‍ය සේවකයෙක් ඔහුට පැවසීය, ඔහුට ශල්‍ය කර්මයක් සිදු කරන ලද අතර, ඔවුහු ඔහුට ඇස් කණ්ණාඩි දු ලබා දුන්හ. ඊබ්‍රිටි පෙරේරා මහතා දැන් ඉතා සතුටින් කල් ගෙවයි, මක්නිසාද යත්, ඔහුට වුවමනා තැන්වලට යාමට සහ ඔහුගේ මුණුබුරු මිණිබිරියන් දැකීමට යාමට දැන් ඔහුට පුළුවන් බැවිනි.

වයස්ගත පුද්ගලයන්ට ඇසේ සුද හට ගනියි. ඇසේ සුද හේතුවෙන් අන්ධ වූ පුද්ගලයකුට ශල්‍යකර්මයකින් යළිත් පෙනීම ලබා දීමට උදව් කළ හැකිය.

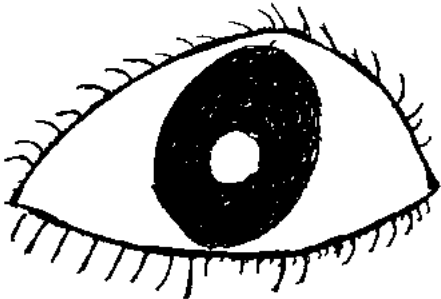

පංති ක්‍රියාකාරකම

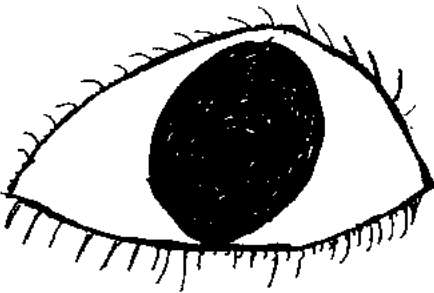
ඇසේ සුදු ක් හටගත් විට දැනෙන්නේ කුමක් ලෙසද?

ඔබගේ මුහුණ වටේදී කඩදාසියකින් හෝ තුනී සුදු කඩදාසියකින් ආවරණය කරගෙන ආලෝකය දෙස බලන්න. ඔබට පෙනෙන්නේ කුමක් ද? ඇසේ සුදු හටගත් පුද්ගලයකුට ලෝකය පෙනෙන්නේ මෙන්න මේ ආකාරයටයි.

මෙසේ සිදුවන්නේ ඇසේ කළු පැහැති කොටස (ඇසේ බඩ) අදුරු සහගත වීම හේතුවෙනි. එවන් පුද්ගලයකුට නැවත පැහැදිලිව පෙනීම ලබා දිය හැකි පරිදි, ශල්‍ය කර්මයක් මගින් එම අදුරු ස්වභාවය ඉවත් කිරීමට උපකාරී විය හැකිය. එය පෙර කී කඩදාසිය ඔබගේ මුහුණ අඩියසින් ඉවතට ගැනීමට සමාන දෙයකි.

සුදු සහිත ඇසක්

සාමාන්‍ය ඇසක්

සෞඛ්‍යය පිළිබඳ පණිවුඩ

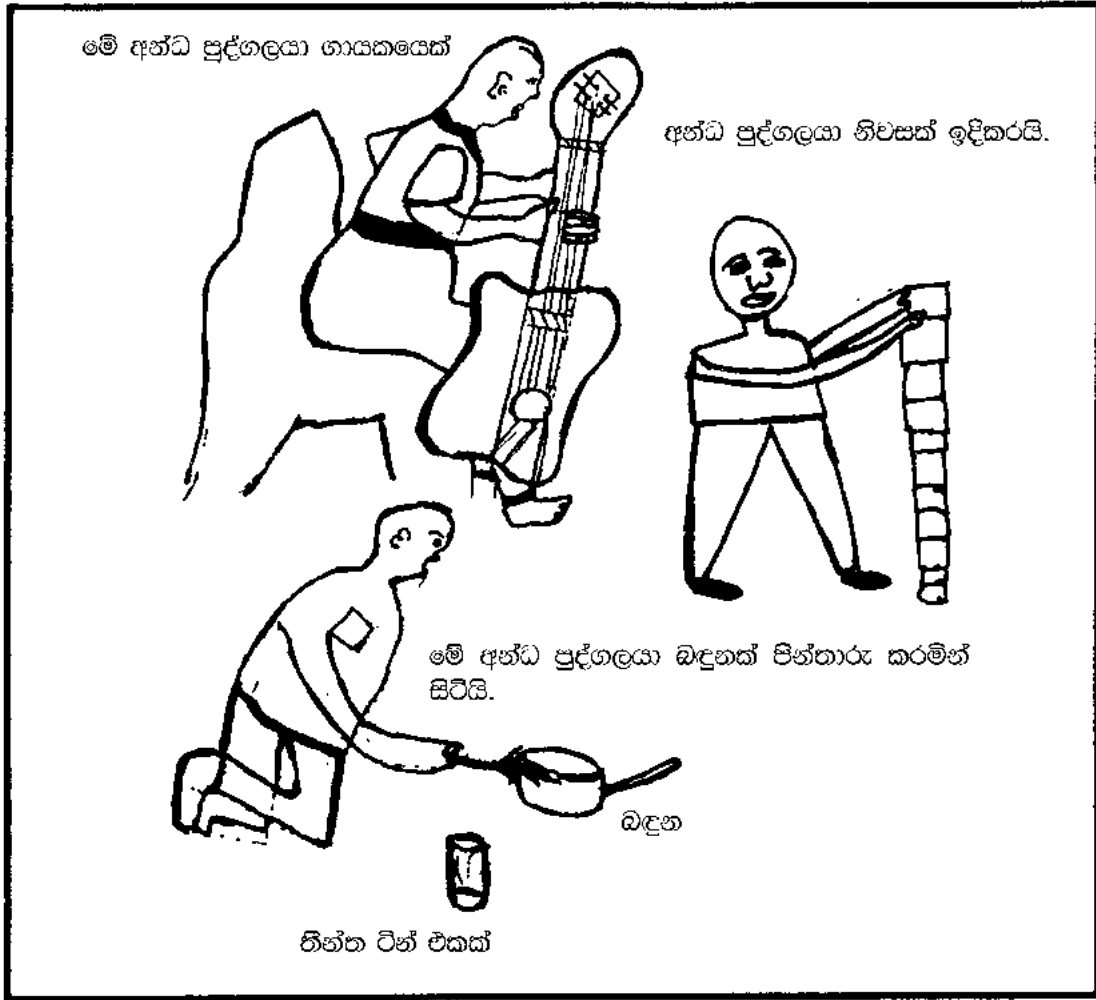
ඔබ රෝහල වෙත ගිය හොත් ඔබට නැවත පෙනීම ලබා දීමට උදව් කළ හැකිය.

ඇසේ සුදු සුව කළ හැකි බව ඔබගේ යහළුවන්ට සහ පවුලේ අයට කියන්න.
ගෞරවයට හෝ ඇසේ සුදු හිමි නම් ඔවුන් සායනයට හෝ සෞඛ්‍යය මධ්‍යස්ථානයට යා යුතුය.

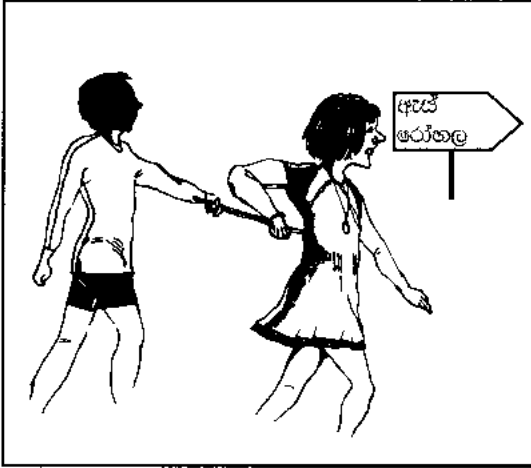
7 වන කොටස

අපට අන්ධ පුද්ගලයකුට උපකාර කළ හැක්කේ කෙසේ ද?

අන්ධ ජනයාට බොහෝ දේවල් කිරීමට පුළුවන

අන්ධ ජනයාට උපකාර කිරීමට ඔබට කළ හැක්කේ කුමක් ද?

ප්‍රතිකර්මයක් ඇද්දැයි යොයා බලන්න

අන්ධ පුද්ගලයකුට උදව් කිරීමට ඔබට අවශ්‍ය නම් ප්‍රථමයෙන් එම පුද්ගලයා අතී වෛද්‍යවරයෙකු වෙත කැඳව යන්න. ඔහුගේ අන්ධභාවය සුව කළ හැකිද නැද්ද කියා ඔබට කීමට අතී වෛද්‍යවරයා සමත් වනු ඇත.

අන්ධ ජනයා ගැන හොඳින් සිතා බලන්න.

අන්ධභාවය සුවකළ නොහැකි නම් ඉන් අදහස් කෙරෙනුයේ එම පුද්ගලයා වැඩකට නැති අයෙක් වුවද? නැත. අන්ධ ජනයාට බොහෝ දේවල් කළ හැකිය. ඔවුන්ගේ නොහැකියාව ගැන නොව හැකියාව ගැන කල්පනා කරන්න.

අන්ධ ජනයාට හොඳින් කථා කරන්න.

අන්ධ පුද්ගලයකු හමු වන විට, ඔබ කවුදැයි ඔහුට පවසන්න.

කථා බහෝදී අන්ධ පුද්ගලයකුට නමින් අමතන්න.

ඔබ කාමරයෙන් පිටතට යන්නෙහි නම් ඒ බව ඔහුට/ඇයට කියන්න. එවිට ඔහු නමාටම කථා නොකර සිටියි.

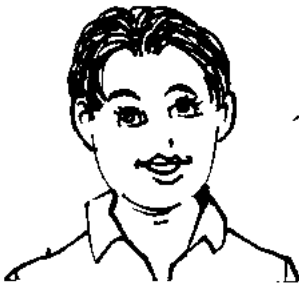
ඔබගේ ප්‍රජාව තුළ අන්ධභාවය වළක්වා ගැනීමට ඔබට පිළිවන

උන් ඔබ මේ පොත කියවා ක්‍රියාකාරකම්වල ද නිරත වී පැති බැවින්, ඔබගේ ප්‍රජාව තුළ අන්ධභාවය වළක්වා ගැනීමට ඔබට පිළිවන

ගල් කැට, ලී, කෝටු, පිහියා ධෘත බඹගේ
 ඇස්වලට තුවාල සිදුවිය හැකි වෙනත්
 දේවල් සමඟ අප්‍රවේශම්කාරී ලෙස පැමිණීමේ
 හොඳකර්මය

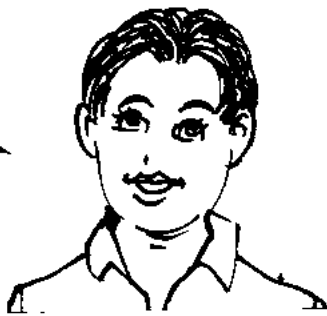
හදිසි අනතුරක් සිදු වුවහොත් හැකි
 ඉක්මනින් රෝහල වෙත යන්න

බඹගේ මුහුණ පිරිසිදුව තබා ගන්න

කොළ වළවළු, පළතුරු වැනි හොඳ ආහාර
 වර්ග අනුභව කරන්න.

සාම්ප්‍රදායික බෙහෙත් වර්ග පැස්වලට
නොයොදන්න

යම් දෙයක් ඔබගේ පැයින් ඉවත් කිරීමට
කිසිවිටෙකන් උත්සාහ නොකරන්න. හැම
විටම උදව් ඉල්ලා සිටින්න.

ප්‍රතිකාරවලට පත්ව සිටින ඔබ දන්නා හඳුනා
යමෙක් සිටින්නම් උදව් ඉල්ලා සිටීමට ඔවුන්
උනන්දු කර වන්න.

වෛද්‍යවර්ගයකු විසින් දෙන ලද
දෙයක් මිස වෙනත් කිසිම දෙයක්
ඔබගේ පැස් තුළට කිසි විටෙකන්
නොදමන්න

මේ කිරි දූම තුළින් බිලියු දැරුවත් ප්‍රතික
භාවයෙන් පාරකොකර ගත හැක.

ස්තූති කිරීම

සානා, කෙන්නියා සහ සැමබියා යන රටවල් තුළ ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ 'අදින්න සහ ලියන්න' යන ව්‍යාපෘතිය තුළදී, මෙම පොත සඳහා ප්‍රතිවේදියන් හා කරුණු කාරණා සහාය දීමෙන් දායක වූ සියලුම ප්‍රමුක්ත පුරවැසියන් ම ස්තූති කිරීමට අපි කැමැත්තෙමු

මෙම පොත අදිපර ගණනාවක් තුළින් විකාසනය වී ඇති අතර, එහි නිර්මාණකරණයට බොහෝ දෙනෙක් දායක වී ඇත

සහයෝගීව ක්‍රීඩා කළ වුන්, සහායකයින් සහ පරිවරණකයින්

මෙම පොතේ අවසානයේ හඳුනාගන්නට ඉවහල්වුණු, සානා හි දී සිදුකළ අධ්‍යයනයෙහි දී මුහුණ දුන් කාර්ය කොටස් සම්බන්ධයෙන්, සානා හි බවිකු ග්‍රාමීය ඇසි වැඩසටහනේ ජෝසප් අකුබිබිල්ලාත් මහතාට විශේෂ ප්‍රශංසාවක් හිමිවෙයි. දිවාගත ජෝර්ජ් අනියන්ඩේ, පීටර් අබුලි, එඩ්මන්ඩ් බාවා (සානා) සැමසන් හෝප් (කෙන්නියා) යෙසුයි මායිනා සහ වාර්ල්ස් සුලු (සැමබියා) යන හවතුනට තුනි පුදු කෙරේ

මුල් කෘතියක් ලෙස මුද්‍රණය කරනු ලැබූ, සහ විකුණනු ලැබූ සඳහන් ස්ථානවල මුද්‍රණ වියදම් සපයා දෙන ලදී.

- (I) බාවිකු කලාපය, සානා ටෙම්පේන් කණිෂ්ඨ ද්විතියක පාසල, ප්‍රෙස්බ් කණිෂ්ඨ ද්විතියක පාසල
- (II) කාපියාඩෝ දිස්ත්‍රික්කය, කෙන්නියා එන්කෙටේමාරියන් පාසල
- (III) නැගෙනහිර පදනම, සැමබියා ඊ සී එන් ප්‍රාථමික පාසල, බිවානුකා ප්‍රාථමික පාසල, තාමන්ඩා ප්‍රාථමික පාසල, ලුමේසි ප්‍රාථමික පාසල, සිත්ඩේමෙසාලි ප්‍රාථමික පාසල, මිටාමි මුලික පාසල

දුරව පරීක්ෂණ පැවැත්වීම

මෙම පොත පුර්වපරීක්ෂණයට භාජනය කිරීම සඳහා සැමබියා වේ පහත නම් සඳහන් පාසල් සහභාගී විය ඊ සී එන් ප්‍රාථමික පාසල, කාමිමේඩෝ ප්‍රාථමික පාසල, ලුමියානේ ප්‍රාථමික පාසල, ටොම්බිබි ප්‍රාථමික පාසල, ලුමේසි ප්‍රාථමික පාසල, විවිකුලා ප්‍රාථමික පාසල

සංස්කරණ මාර්ගෝපදේශකත්වය

ඇලන් ගොස්ටර් සහ ක්ලෝඩා ගිල්බට් (ඇසි සෞඛ්‍යය පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර මධ්‍යස්ථානය) හිලෙඩ්ස් කියානා (දෘෂ්ටි ආරක්ෂකයෝ - හයිටේම්) ජෝසප් අකුබිබිල්ලා සහ හවුල්කරුවෝ (බවිකු ග්‍රාමීය රෝහල - සානා) සැමබියාවේ මිටාමි ඇඩ්වෙන්ටිස්ට් රෝහලේ හවුල් කරුවෝ ගිල්ඩා කාසෙමිඩා ලිලොග්වේ කාසෙමිඩා (ලිලොග්වේ යොඩ්‍ය වදන පාසල, මාලාව)

විකිණීමට ප්‍රසාදනය

තරුපි ප්‍රින්ට්ස්, නාවින්න, මහරගම ශ්‍රී ලංකාව

ව්‍යාපෘති සම්බන්ධීකාරක

සානා ස්ටම්ප්

විකුණු

පිටු අංක 1, 2, 6, 9, 10, 21, 37, 38, 45, 47, 48, 49 හි විකුණු ලාභයේ ප්‍රධාන රක්ෂාකරුවන් විසින් අනිකුත් සියළුම විකුණු පාසල් සිසුන් විසින් හෝ විස්ටෝරියා ෆූන්සිස් විසින් අදින ලදී

මෙම පොත සම්පාදනය කිරීමේ දී එක්සත් රාජධානියේ (Sight Savers) දෘෂ්ටි ආරක්ෂකයෝ ඊට සහාය දැක්වුණ ඊට අමතරව, සැමබියාවේ සිදු කළ මුල් කාලයේ කටයුතු වලට හත්ටර් කොමිස්නන් මහතා ගෙන් මුද්‍රණ ප්‍රදානයක් ලැබුණු අතර, සානා හි දී සිදුකළ දුරව සුදානම් කිරීමේ කටයුතු වලට ක්‍රිස්ටෝෆෝල් බිල්ග්ගේන්මිස්න් (ජර්මනිය) සහ Sight Savers (UK) යන ආයතනවල සහාය ලැබුණි

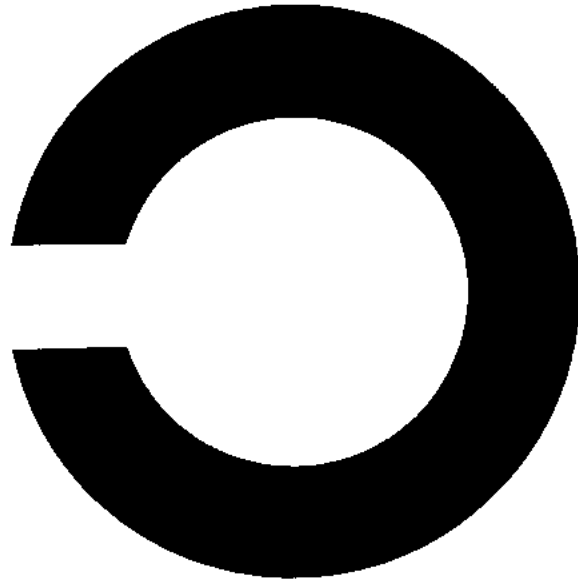
මෙම ප්‍රකාශනයේ පිටපත් ලබාගැනීම සඳහා

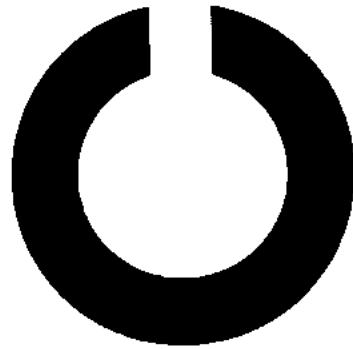
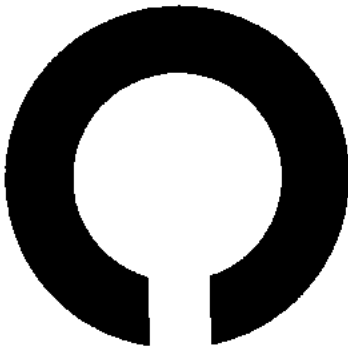
International Resource Centre,
ICEH, Institute of Ophthalmology,
11 - 43 Bath St,
London EC1V 9EL, UK
Tel 0044 20 7608 6923,
Fax 0044 20 7250 3207
E-mail eyeresource@ucl.ac.uk

Task Force SIGHT AND LIFE
PO Box 2116, 4002 Basel, Switzerland
E-mail sightlife@roche.com
Website http://www.sightandlife.org

6/60

6/36

6/18

6/9